

**Universitat de les
Illes Balears**

Facultat d' Educació

Memòria del Treball de Fi de Grau

“La pràctica i la vivència del docent en els racons”

Mª Magdalena Martínez Moreno
Grau d'Educació Infantil (Pla 2009)

Any acadèmic 2014-15

DNI de l'alumne: 41584705-S

Treball tutelat per Carme Pinya Medina

Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de L'Educació.

L'autor autoritza l'accés públic a aquest Treball de Fi de Grau.

Paraules clau del treball:

Descobriments de l'entorn, joc, experimentació, espais, acció educativa, observació, planificació d'espais, necessitats i reptes.

Abstract

It is a research project that aims to investigate the role of the teacher in the corners of a school stage of kindergarten. It will collect and will contrast information using a series of instruments such as interview made to teachers.

Following the direct observation at the classrooms will be conducted descriptions of the interventions and actions of teachers in educational practice of corners of each classroom and then it will analyze how this intervention to extract comparisons, similarities and differences between each. And then extracted concise conclusions and a meaningful and it will be raised in order to optimize the interventions of the teachers working in corners.

The purpose of this research is to analyze educational concepts, strategies and interventions by teacher during the practice and experience of corners in the classroom of children.

Key words: Discovery of the environment, spaces, educational action, space planning, needs and challenges.

ÍNDEX

1. Introducció i justificació.....	pàg 3
2. Objectius.....	pàg 5
3. Marc teòric.....	pàg 6
3.1 Els projectes treball com a opció metodològica	pàg 6
3.2 Espais d'aprenentatge: els racons de treball.....	pàg 7
3.3. La intervenció docent en els racons.....	pàg 9
3.3.1 Aptituds i actituds.....	pàg 11
3.3.2 Planificació, programació i organització.....	pàg 12
3.3.3 Observació, documentació i avaluació.....	pàg 13
4. Marc metodològic.....	pàg 16
4.1 Introducció de la investigació.....	pàg 16
4.2 Participants i mostra.....	pàg 17
4.3 Tècniques o instruments de recollida de les dades.....	pàg 18
4.4 Anàlisi de les dades obtingudes.....	pàg 20
5. Conclusions.....	pàg 35
6. Propostes de millora.....	pàg 37
7. Competències.....	pàg 41
8. Referències bibliogràfiques.....	pàg 42
9. Annexos.....	pàg 44
○ Entrevistes a les docents	
○ Notes de camp	
○ Fotografies sobre els racons a l'aula i intervencions de les mestres	

1. Introducció i justificació

Al llarg de la meva trajectòria educativa en el grau d'Educació Infantil he après molts de conceptes que sens dubte seran la base del meu futur com a docent, però si hagués de destacar un, em centraria en la importància de treballar per mitjà de projectes d'aprenentatge amb l'objectiu que l'infant aconsegueixi desenvolupar-se de forma integral adquirint aprenentatges significatius.

El meu treball sorgeix arran de la meva realització actual a les pràctiques 3-6 a l'escola Sa Graduada. A l'aula on estic es dóna molta importància a què els infants es desenvolupin a través del joc, i per tant la temàtica del meu treball anirà enfocat als anomenats "racons de treball" dut a terme com a pràctica educativa a l'aula. Però em centraré sobretot en el paper de la mestra dintre d'aquests ja que la presència del docent en el joc de l'infant és clau per al seu correcte funcionament i organització. A més, el docent reforça els processos d'aprenentatge dels infants a l'hora d'oferir propostes, intercanvi de informació i recursos.

"Ofereix un aprenentatge que no posi límits a la imaginació dels infants, que és capaç d'identificar processos imprevistos en la construcció de projectes de treball que involucra les famílies en tot allò que els infants fan i descobreixen, compartint i gaudint dels progressos cognitius, emocionals, intel·lectuals o socials que en fan en grup i individualment." (Majoral, 2004, p. 5)

[...] El mestre no hauria de sortir del seu rol, sinó que l'hauria de replantejar, mirant de passar de transmissor a creador de cultura i de sabers, acceptant amb coherència la vulnerabilitat del propi rol, al costat dels dubtes, errors i curiositats. És una condició indispensable complir autèntics actes de coneixença i de creació que configuren la condició de mestre potent, l'únic que es pot posar al costat de l'infant, identificat des de la nostra teoria com a igualment potent. (Altimir, 2006, p. 21).

D'acord amb el que diu Amor, Canals, Castillo i Capdevila (2014) , com a mestres sabem que l'espai és el nostre aliat. En reorganitzar-lo de nou, amb amorositat i estima, l'omplim d'humanitat. Per tal de saber si un espai està ben preparat, si s'adequa a les necessitats i als interessos dels infants i als nostres objectius dels aprenentatges esperats, cal observar com s'hi viu.

El docent seria l'encarregat d'obrir la seva mirada a la multiplicitat d'accions, dinàmiques i usos espontanis que els infants fan en els racons . Hauria d'autoreflexionar sobre el que està passant, ser conscient de quina és la demanda o les necessitats que els infants expressen o necessiten, tenir u bagatge de coneixements sobre com funciona l'espai dels racons col·lectivament. Totes aquestes qüestions haurien de ser tractades amb una actitud crítica i més científica en relació a tres accions fonamentals: atura't, observa i aprèn. Es tracta d'un canvi d'actitud per part del docent.

El docent hauria de cercar canviar l'espai per resoldre conflictes però primer, hauria d'observar comportaments per esbrinar-ne l'origen. Sovint, la font que els genera és d'allà on brollen les veritables necessitats. Evitar el conflicte sense entendre'l, distreure's o enfadar-s'hi no assegura un veritable aprenentatge.

[...]Tot i que és complicat definir els límits del nostre rol docent. Sovint no sabem si ens excedim o si ens quedem curts; si som massa exigents o massa permissius; si demanem massa o poc; si sabem rebre igual que donar; si hem de donar més tècnica i coneixements o hem de donar més marge perquè els infants ho facin d'una manera autònoma. I quan estem convençuts que educar no és un procés d'instrucció, sinó que tenim una part de responsabilitat en la construcció de la personalitat i per tant del benestar actual i posterior d'aquelles persones, el repte es fa sovint pesat i, al mateix temps fascinant. (Vinces, 2004).

Per tant, un mètode de treball per projectes com són els racons podria ser una de les respostes que podria dur a terme el docent atenent a la necessitat d'organitzar els continguts en l'escola des de una perspectiva globalitzadora e integradora que permeti garantir la comunicació i l'intercanvi en un procés d'aprenentatge basat en la autonomia i en el compartiment. És una manera per ajudar a l'infant a organitzar i reestructurar el seu pensament recollint el seu interès i curiositat. (Correa , Blanco i Fernández , 2009)

2. Objectius

Generals:

Observar el paper del docent en el racons de treball a l'aula d'un centre educatiu.

- Analitzar les intervencions procedimentals i actitudinals del docent en els racons.

Específics:

- Reflexionar sobre la intervenció/actuació del docent en la pràctica educativa dels racons.
- Aportar possibles millores d'intervenció al docent en la seva pràctica educativa del racons.

3. Marc teòric

3.1 Els projectes de treball com a opció metodològica

Sobre el joc l'autor relata:

[...] El joc compleix diferents funcions en la vida de l'infant. Durant el joc l'infant és actiu i per tant, satisfà el seu desig de moviment i d'acció. Des de ben petit, el joc enriqueix els seus coneixements, les seves experiències i construeix un dels instruments que li permeten conèixer el món. Mentre juga descobreix les propietats dels objectes que l'envolten i aprèn el que en pot fer. Quan juga utilitza els moviments que acaba d'aprendre i diferents maneres d'activitat, esdevé més destre. (Tardos, 2011, pag.9).

Totes aquestes experiències es reflecteixen en grans projectes que es poden posar en marxa en la metodologia dels racons de treball a l'aula, on l'infant gràcies al seu interès, juga cada vegada més temps i cada vegada està més submergit en el joc i aprèn a observar, a actuar seriosament.

Martín, Wiley, Marfurt, (2006) expliquen que el treball per projectes suposa un canvi d'actitud per part del mestre ja que la seva tasca principal ja no serà la de transmetre coneixements, sinó guiar, orientar, proporcionar informació, estimular i provocar conflictes i situacions que possibilitin als nens la construcció dels seus propis aprenentatges.

El docent ha de ser un exemple viu del que pretén que els nens assoleixin. Ha de ser model de persona intel·lectualment oberta, curiosa, crítica i creativa, capaç de mostrar en ocasions la seva ignorància, els seus dubtes, la seva indecisió. (...). L'atenció acurada, la implicació, l'interès real, la preocupació per captar els significats, la crítica constructiva, oferir raons coherents, buscar les causes, atendre els sentiments, explicar les emocions, justificar els fets, investigar sobre la realitat, i la voluntat d'entesa, són intervencions que al nostre parer ella ha de protagonitzar . (Domínguez, 2003)

Igual que és important que els infants estiguin motivats amb el projecte que treballa, també és molt important que el professorat estigui motivat amb el tema a tractar en el projecte, i que tingui seguretat respecte a la seva proposta educativa, i sobre els principis que la guien i orienten. Així mateix, ha d'oferir seguretat als infants , tant a nivell afectiu com intel·lectual.

El rol del mestre suposa un canvi per complet, on l'humilitat ocupa un pla molt important, ja que ha d'aprendre a callar a temps, i a deixar pas a què els errors es produeixin per a posteriori poder aprendre d'ells. Intervé a conduir les converses i "canalitzar les idees i propostes, tractant de "reprendre" constantment els interessos dels infants i organitzar-los.

A més ha de manifestar una actitud de recerca constant, i dur a terme una avaluació inicial amb la qual podrà conèixer els coneixements previs dels infants i en conseqüència sebrà els que ells volen aprendre sobre el tema, mitjançant l'intercanvi de preguntes oportunes i enriquint així diferents punts de vista. Per tant, per programar el projecte haurà de tenir present totes les aportacions e interessos dels infants a l'hora de marcar els objectius, continguts, activitats, materials, etcètera. Aquesta metodologia de treball requereix d'un gran esforç e implicació per part dels docents.

3.2 Espais d'aprenentatge: El treball per racons.

"Els racons són uns espais delimitats de la classe, on els infants individualment o per petits grups realitzen simultàniament diferents activitats d'aprenentatge". (Fernández i Securun, 1998, p. 10).

Són espais que promouen la necessitat, l'entusiasme d'aprendre dels infants i d'adquirir coneixements nous i desenvolupen l'esperit de recerca d'investigació i posen en marxa l'activació de diferents tècniques i estratègies d'aprenentatge en la resolució de problemes existents. També els ajuden a prendre consciència de les seves pròpies possibilitats, a valorar els seus avenços i èxits, acceptar els errors, a continuar treballant i a no donar-se per vençuts enfront les adversitats

Els racons proporcionen a l'infant autonomia i l'ajuda a ser responsable exigint-li i creant-li la necessitat d'un ordre i saber organitzar-se, planificar-se la feina i ser partícip del que vol aprendre i quin camí ha de prendre per aconseguir-ho. (Fernández, 2009)

Per a Inma Sainz (2001) en els racons els infants aprenen a través del joc, atès que aquesta és la seva eina principal de plaer i aprenentatge, i només si una infant gaudeix amb el que fa, serà capaç d'aprendre. D'altra banda, com que cada infant té unes necessitats i porta un ritme de desenvolupament distint dels seus companys/es, la tasca per racons possibilita que se'ls respecti la seva individualitat. Aquest tipus d'activitats els permet ser cada dia més autònoms, en poder decidir per si mateixos on i a què jugaran, al mateix temps que reforcen els hàbits de treball i de la vida diària. Els ajuda també a crear la seva colla d'amigues i amics ,bé per afinitat personal o de feina, la qual cosa afavorirà la capacitat de cooperació i el sentiment de compartir. A més, pel fet d'oferir- los distintes propostes d'activitats simultànies, es potencien i s'estimulen l'experimentació, el sentit crític, la creativitat, la imaginació, el diàleg, l'establiment d'estratègies i el desenvolupament, tant de l'activitat física com mental dels infants.

Per tant, els racons deixen entreveure dues qüestions: : en primer lloc, que els racons s'han d'entendre com a una modalitat organitzativa i alhora com a una estratègia metodològica, ja que estan lligades amb la forma de disposar de l'espai a l'aula i com una forma de transmetre coneixement. I didàctics perquè mentre juguen també aprenen activament segons el propi ritme d'aprenentatge de cada un/a. (Figueras i Pujol, 1988).

3.3. La intervenció del docent en el treball per racons

El docent és la persona encarregada de vetllar i acompanyar als infants en el seu procés d'aprenentatge. Per poder dur-lo a terme ha de ser coneixedor d'aquests processos en cada un dels infants per poder adequar i ajustar la seva intervenció segons les necessitats i els interessos de cada un/a . (Laguía i Vidal, 1987)

Díaz (2009, p.7) expressa que el docent en aquest context serà dinamitzador i observador del procés, el seu paper és fonamental:

- Crear un ambient que afavoreixi l'aprenentatge.
- Facilitar les relacions afectives.
- Plantejar preguntes, oferir materials.
- Organitzar assemblees per prendre decisions, intercanviar opinions, facilitant la intervenció de tots els infants.
- Valorar iniciatives i suggeriments.
- Proporcionar seguretat física i afectiva.
- Proporcionar el material adequat, renovant i canviant els racons segons les necessitats del grup.
- Avaluar el procés i evolució de cada infant.

La presència del mestre en el treball per racons ha d'impregnar un clima de diàleg, confiança i afectivitat envers a les potencialitats dels infants, paciència i no anticipar-se a les seves accions.

L'entorn no és mai neutre. La seva estructuració, els elements que el configuren, comuniquen a l'individu un missatge que pot ser coherent o contradictori amb el qual l'educador vol fer arribar al nen. L'educador no pot conformar-se amb l'entorn tal com li ve donat. S'ha de comprometre amb el, ha d'incidir, transformar, personalitzar l'espai on desenvolupa la seva tasca, fer-lo seu, projectar-se, fent d'aquest espai un lloc on el nen trobi l'ambient necessari per al seu desenvolupament. (Ribes i Clavijo, 2013, p.378).

Els racons han de ser ambients estimulants que el docent empri com a una font de riquesa i una estratègia educativa i com un instrument que reforci el procés d'aprenentatge a l'hora d'oferir propostes, intercanvi de informació i recursos. A través de la creació d'aquests ambients, mestres podem crear complexitat i diversitat, participació i acollida, per oferir moltes possibilitats de relació.

La mentalitat es que per darrere de la pràctica i vivència dels racons hi hagi una reflexió i una planificació per part del docent amb l'objectiu incrementar els aprenentatges que aquests espais ofereixen.

Aquesta concepció d'organitzar el treball a l'aula requereix d'una determinada manera d'entendre el procés d'ensenyament-aprenentatge, per això s'ha de tenir molt clar que el nostre paper dintre de l'aula és el de guia o orientador de l'aprenentatge dels infants. La nostra tasca basada en la supervisió, ajuda, i respecte mutu cap a les seves capacitats, potencialitats i al seu ritme.

Aquesta manera d'organitzar el treball a l'aula implica una determinada manera d'entendre el procés d'ensenyament-aprenentatge, per això tots els que vam adoptar aquest tipus de treball hem de tenir en compte que el nostre paper dins de l'aula és el de mer guia i orientador l'aprenentatge dels infants, en realitat són ells els que protagonitzen el seu aprenentatge, gràcies a la nostra supervisió i ajuda, però sempre des de les seves potencialitats i capacitats, i al seu ritme. Per això aquí la figura del mestre canvia i cobra certa rellevància. Els mestres som els responsables del funcionament de l'aula, i, com a tals, hem d'oferir i organitzar tot allò que el nen necessita per desenvolupar el seu procés d'aprenentatge.

En definitiva, no es tracta de proposar als infants activitats o jocs aïllats, sinó tot el contrari, ja que per mitjà dels tacons tenen l'oportunitat d'aprendre de forma més concreta, ja que "la intel·ligència és, senzillament, un sistema d'operacions vives i actives basades en l'experiència (personal, afectiva i propera al nen), i l'activitat intel·lectual suposa l'acceptació de la pràctica". (Laguía i Vidal, 1987).

3.3.1 Aptituds i actituds

Laguía i Vidal (1987) deixen entreveure que el que primer s'ha de plantejar en el docent envers a la seva actitud es canviar el seu concepte d'ordre i confiar en què cada infant serà capaç de realitzar l'activitat que lliurement escull. Així què haurà d'organitzar i anticipar les condicions indispensables perquè l'infant pugui jugar i desenvolupar el seu potencial investigador i creador.

Evidentment el mestre necessita temps per interioritzar aquest funcionament però a poc a poc anirà adquirint seguretat en ell/a mateix/a i en el sistema de treball en funció del seu grau de convicció que treballant per racons d'activitat no es perdre el temps.

En relació a quant ha d'intervenir el mestre es recomanable que el joc espontàni deixi jugar a l'infant ja que són els més petits els qui han decidir com, quan, per què, amb qui i quan de temps juguen. El mestre mentre observa l'activitat lúdica de l'infant, està atent a les relacions que s'hi estableixen, als conflictes i dificultats que posteriorment l'ajudaran a fer un correcte seguiment de l'evolució del l'infant. I no obstant, ha de dinamitzar els racons quan detecti que la curiositat i l'interès dels infants davalla, ajudant a planificar un projecte, demanant i donant informació quan les activitats són de caire reflexiu, educant els hàbits de control, e intentat que cada infant senti la seva presència d'apropament si està al seu grup o al d'un altre.

3.3.2 Planificació, programació i organització

José Bernardo Carrasco en el seu llibre "Una didáctica para hoy" (2004), ens reflexa la importància de la programació: "Com més complexa és la realització d'una obra, més necessari és programar amb el major detall. En aquest sentit resulta indubtable la complexitat de l'obra educativa".

Els racons s'haurien d'instal·lar en la mesura que es pugui dins de l'aula ja que facilita la intervenció del docent. És important que cada racó tingui un espai fix, ben delimitat i fàcilment identificable per als infants a partir d'un rètol o distintiu.

“El plantejament del treball per racons respon a la necessitat del docent d’haver d’establir estratègies organitzatives per tal de donar resposta a les diferències, peculiaritats i ritmes d’aprenentatge de cada infant”. (Fernández i Securun, 1998, p.10)

L’organització de l’activitat a partir dels racons surt de la necessitat de que té l’infant de basar els seus aprenentatges a partir de la curiositat i de l’experimentació, però sobretot de l’activitat. Es caracteritza per precisament pel fet de que cada pas que realitza l’infant l’incita a una activitat individual i personalitzada. L’activitat cognitiva resulta més positiva quan conté elements d’investigació, despertant el pensament autònom, i l’enfocament creador per trobar solucions a les incògnites que pugui trobar l’infant.

L’horari pot variar segons la organització de l’activitat a l’aula, però es recomanable que es mantingui un horari fix perquè els infants s’habituin. La durada de les sessions estarà condicionada en funció de l’edat dels infants, no obstant, es preferible que la periodicitat sigui diària.

El nombre de racons es pot establir en funció dels objectius educatius, del nombre d’infants, de l’espai, del material disponible o de la necessitat d’intervenció del mestre/a en cada racó. En cada racó cal que hi hagi cinc o sis propostes amb diferents activitats i materials segons el tipus de proposta. Les propostes les prepara la mestra tenint el compte els interessos dels infants, la programació de la classe, la unitat didàctica o el projecte que s’està treballant.

També és convenient que el docent planifiqui activitats amb diferent grau de dificultat i diferents materials perquè tots els infants, independentment del nivell d’aprenentatge puguin anar al racó i realitzar-ne autònomament. A més, si hi ha més propostes a cada racó es garanteix que hagi un bon funcionament d’aquests ja que permet una rotació contínua de les activitats per part dels infants.

A més de les normes generals de funcionament, cada racó pot tenir les seves pròpies: neteja de les mans, silenci, neteja de material que els infants han d’anar interioritzant progressivament.

Per tant, el paper del docent ha de ha de propiciar a què l’infant adquireixi autonomia en demanar ajuda quan la necessiti i per a què seleccioni el racó al qui vulgui anar.

3.3.3 Observació, avaluació i documentació

Segons cita Hoyuelos (2004) : “Adult i nen es diuen, s'impulsen, i s'esperen mútuament, ahora que entreteixeixen un esplèndid i productiu circuit de comunicació ". Hi ha d'haver una interacció comunicativa mútua entre l'adult i l'infant. Cal que l'infant rebi una seguretat i una continuïtat per part dels adults, ja que gràcies a aquesta atenció per part d'ells, els infants gaudiran d'experiències i establiran relacions de tipus afectives i autèntiques. A més per a que hagi aquesta comunicació entre tots dos, es fonamental que hagi un procés d'escolta i d'observació per part de l'adult respecte a l'infant.

Escoltant i observant-los es poden treure milers de conclusions que,òbviament, sinó es produeixen aquests processos passarem per damunt de la importància dels moments, sense detenir-nos a veure les meravelles de la infància, sense entendre els processos del creixement, sense veure el canvi.

D'aquesta manera, l'adult i l'infant intercanviaran gestos i experiències, es relacionaran l'un amb l'altre , de la qual manera permetrà que es complementin i s'alternin mútuament. Per tant, es molt important que els adults comparteixin moments amb els infants per a què puguin escoltar quines són les seves necessitats, inquietuds, puguin observar com actuen.

L'infant no és una taula rasa on tot es observable i invariable. L'infant és una persona, que sent i creix amb el pas del temps, evoluciona i canvia certes conductes. És cert que gran part dels processos són observables, i d'aquí la importància de la observació docent, però no basta amb observar, també em d'escoltar el que no es veu a simple vista, el que l'infant aboca sobre nosaltres a través del seu vocabulari. ” Aquesta espècie d'extraordinari laboratori d'experiments que és el nen que està al nostre costat ". L'hem de mirar, veure, i sentir, observant detingudament el seu procés d'aprenentatge i veure “el extraordinario laboratorio de experimentos” que poden succeir en l'evolució de l'infant.

(Planillo, 2004)

“ Per documentar cal observar i per posar en pràctica estratègies d'observació cal que primer els docents valorin els moments de l'experiència que han d'explicar explicitant motivacions i intencions”. (Galardini & altres, 2010, p. 14)

En aquest procés d'observació i documentació, el mestre duu a terme una avaluació formativa que anirà realitzant constantment, mentre els infants són als diferents racons.

L'avaluació de la tasca realitzada pels infants en els racons es basa en una observació continua i sistemàtica de les estratègies metodològiques posades a la pràctica per cada infant i el seguiment de la evolució. Aquesta observació del procés, i no tan sols del resultat, donarà informació al docent de com ajudar als infants a superar dificultats i avançar en la construcció dels seus coneixements.

I de tant en tant, és aconsellable disposar d'un temps de diàleg posterior a l'activitat on els infants manifestin el que han fet o experimentat, les dificultats que han sorgit, com han resolt, determinades situacions a part del diàleg amb els companys i amb la mestra/e en el propi procés de realització de l'activitat.

Aquesta eina d'avaluació permet al docent pensar, reflexionar i prendre consciència crítica de la seva pròpia pràctica educativa i al mateix temps li ajuda a prendre distància de tot el que és fa i és decideix.

Tindrem en compte que, més important que el resultat final és el procés que segueix cada infant. En organitzar l'aula per racons partim de una anàlisi del context, de l'espai, els materials i dels mateixos nens, és a dir, realitzar una reflexió inicial que ens servirà de punt de partida per a la nostra avaluació contínua i que ens portarà a comprovar l'avanç que es produeix.

L'avaluació del model i dels aprenentatges que es consoliden té com a finalitat transformar, millorar, reajustar i adaptar els racons als moments per els que passen els nens i nenes. Per tant aquesta avaluació suposa ajustar la nostra pràctica al procés d'aprenentatge i desenvolupament dels nostres infants, així com la millora de la nostra funció pedagògica i de la nostra formació com a docents. La millor tècnica per avaluar els racons, és l'observació directa i sistemàtica per part del mestre, mentre els / les nens / es estan en els diferents racons, de les estratègies posades a la pràctica per cada infant i el seguiment de la seva evolució.

El seu paper en l'observació és fonamental: ajusta i reajusta l'ajuda, guia, sustenta tot el procés d'aprenentatge. És ell qui millor coneix els infants, qui els ajuda a conèixer-se, a avançar en el seu desenvolupament, a construir el seu propi aprenentatge i a participar i intervenir en la millora de l'aula. En aquesta observació sistemàtica i específica, hem de tenir en compte què anem a avaluar i per què; i fins a quin punt s'estan aconseguint els objectius proposats.

Per poder veure després d'un determinat període, si els infants han consolidat els diferents continguts, cal preveure en cada racó alguna activitat d'avaluació a partir de respondre una sèrie de preguntes que li farà la mestra o de l'observació de determinades actituds en el moment de treballar individualment, per parelles o en grup.

Per realitzar aquesta tasca d'avaluar cal partir d'una reflexió sobre què ens proposem aconseguir en els racons, i com aquests són una estratègia metodològica que promou entre altres coses, la millora de la nostra pràctica docent, estarem posant en pràctica un model de la reflexió - acció.

L'avaluació dels racons ens permet saber en quin punt del procés d'ensenyament i aprenentatge es troba l'infant en relació amb les activitats proposades. Aquesta avaluació ha de ser contínua, ja que d'aquesta manera podrem adaptar els recursos més apropiats per reconduir els errors del nen o reforçar els processos correctes. Per poder realitzar una avaluació correcta dels racons de l'aula hem de controlar el pas dels nens per cada racó.

4. Marc metodològic

4.1 Introducció de la investigació qualitativa

La investigació és un procés metòdic i sistemàtic utilitzat per donar resposta a unes necessitats. Aquest procés metòdic, fa servir una metodologia determinada. Per això, la metodologia seleccionada per a la realització del treball és una metodologia qualitativa ja que l'objectiu és aprofundir sobre un tema i posteriorment dur a terme una reflexió sistemàtica de la professionalització del docent. (Montero i León, 2003).

Elliott (1993) entén per una investigació d'acció un estudi sistemàtic de una situació real amb vistes de millorar la qualitat de la acció dintre d'ella. És un canvi, millora i transformació de la realitat partint de la reflexió sobre la pròpia acció. El docent té interès en transformar la situació perquè de certa manera li agrada millorar-la.

Es una activitat sistemàtica i reflexiva on s'emplea mètodes amplis i flexibles i qualitatius. Combina moments de reflexió i actuació concreta, bé per recollir informació a prop d'un problema o per introduir un canvi planejat i requereix que els mestres s'adonin compte del sentit constructiu i reconstructiu. L'objectiu es la recerca de coneixements que puguin constituir una guia, una explicació i un raonament de l'acció dels mestres. (Oliveira, 2003).

Així que la modalitat del meu TFG serà una investigació qualitativa a l'equip docent del cicle d'educació infantil d'un centre educatiu sobre quin és el paper del docent en els racons de treball. Per tant, empraré una sèrie d'instruments que seran de gran utilitat per recollir i contrastar les dades obtingudes. I posteriorment es documentarà tot allò que hem investigat d'acord als objectius proposats, és a dir, es s'evidenciarà el que es considera important i rellevant en l'experiència dels racons donant així valor al que succeeix.

La finalitat d'aquesta investigació educativa es analitzar les concepcions, es intervencions i les estratègies del docent durant la pràctica i la vivència dels racons de treball a l'aula d'infantil a través de les pròpies opinions dels docents de Educació Infantil.

També haurà un annex amb fotografies realitzades arran de l'observació directa a l'aula i de les entrevistes efectuades a les mestres d'infantil sobre el rol que desenvolupen en els racons a les seves respectives aules.

4.2 Participants i mostra

La mostra de la investigació està composta per sis docents que a dia d'avui estan actualment impartint classes en el segon cicle d'Educació infantil. El criteri de elecció de la mostra va ser que tots els entrevistats tinguessin la classe organitzada per racons.

Les sis docents implicades en la investigació foren:

- Na Salvadora és tutora de l'aula 3 anys A, mestra d'educació infantil i primària amb 20 anys d'experiència com a mestra.
- Na Laura és tutora de l'aula 3 anys B, mestra d'educació infantil amb 10 anys d'experiència com a docent. Actualment és mestra interina.
- Na Carme és tutora de l'aula 4 anys A, mestra d'educació infantil amb 33 anys exercits en l'àmbit de la docència.
- Na Marga és tutora de l'aula 4 anys B, mestra d'educació infantil i primària amb 40 anys anys d'experiència .
- N'Aina és tutora de l'aula 5 anys A, mestra d'educació infantil i té 10 anys d'experiència com a docent.
- N' Elena és la tutora de l'aula 5 anys B, mestra d'educació infantil i té 21 anys exercits com a docent. .

4.3 Tècniques o instruments de recollida de les dades

Les meves tècniques de recollida de les dades seran: l'observació, les notes de camp, l'entrevista i la documentació.

Els registres d'observació per a la recollida de dades seran de caire sistemàtics perquè responen a un objectiu o propòsit definit i els fenòmens a observar estan prefixats per l'observador. Constitueix un procés deliberat, sistemàtic i planificat prèviament on s'agrupa la informació a partir de criteris prefixats.

I en relació a les notes de camp, són apunts i notes breus per recordar l'observació. Es prenen en forma de paraules claus, noms, frases curtes, esquemes s'empraran com ajuda a la memòria per reconstruir les situacions. A l'hora de dur a terme les notes de camp la mirada anirà fixada en els següents aspectes:

- Com intervé el docent en la resolució de conflictes en els racons.
- Quines actituds i verbalitzacions manifesta el docent envers als infants en el racons.
- Com planifica i distribueix el temps el docent en els racons
- Com té organitzada l'aula per racons el docent.

D'altra banda, en quant a a la entrevista sirà de tipologia estructurada que pretindrà arribar "fins al fons" de les qüestions que es plantegen a un grup de persones rellevants per al coneixement d'un determinat problema tema d'estudi, en concret els docents d'Infantil. Les preguntes estaran establertes amb anterioritat, i seguiran sempre el mateix ordre i es formularan en els mateixos temes. Arran d'aquestes entrevistes s'obtiniran uns resultats que posteriorment s'analitzaran, s'exposaran i es reflectiran les conclusions i ens permetrà complementar les mancances que es puguin detectar i aleshores poder reflexionar sobre elles i actuar-ne en consciència per millorar el que calgui en cada cas.

Corbetta, P. (2003) diu que l'entrevista es caracteritza per ser un mètode no estandarditzat en al recopilació de les dades: l'entrevista en profunditat semiestructurada, pel seu caràcter "obert, flexible i adaptable als diferents contextos empírics i modelables al llarg de la investigació.

No obstant, Taylor & Bogdan (1987) defineix aquesta tècnica qualitativa com a una successió de trobades entre els protagonistes de la investigació, és a dir, l'entrevistador i l'entrevistat, els quals tenen la finalitat de comprendre els punts de vista que tenen els entrevistats en respecte a les seves vides, experiències o situacions segons les seves pròpies paraules. D'aquesta manera, l'entrevista busca accentuar les qualitats de l'entrevistat, explorant el seu punt de vista, creences, motivacions, comportament.

Per això, conèixer les percepcions dels docents respecte a l'ús de la metodologia per projecte i racons és crucial per a aquesta investigació, ja que ens donarà una visió des de la pràctica docent, amb la finalitat de contrastar i / o complementar la informació recopilada de les fonts bibliogràfiques consultades, amb el que realment s'arriba a fer a l'aula. Aquest punt de vista, des de la pròpia acció, també és valuós per analitzar possibles canvis en el sistema educatiu, ja que ens ofereix la possibilitat d'avaluar els avantatges i / o inconvenients d'aquesta opció metodològica, així com, de la modalitat organitzativa que pretenem que sigui el suport de la mateixa, és a dir, els racons.

4.4 Anàlisi de les dades obtingudes

Les dades s'han recollit, com s'ha esmentat anteriorment, a través de diversos instruments, entre els quals es troba l'observació directa, les notes de camp i les entrevistes a les mestres.

Aula de 3 anys A:

La mestra té organitzada l'aula per racons. La seva principal intervenció consisteix en observar i dirigir els racons. Pretén que els infants s'iniciïn en el llenguatge, aprenguin hàbits i rutines diàries i s'endinsin en l'observació i en el coneixement dels rols familiars (pare, mare, fills). Els espais de joc estan clarament diferenciats a l'aula. Na salvadora no presenta els materials que hi ha als racons ja que els infants ja ho saben. Deixa que els infants explorin pel seu compte el material ofert als racons. Aleshores, va renovant els racons segons les necessitats dels infants que s'aprecia quan un racó deixa de ser visitat pels infants.

No fa un control o un seguiment del nombre d'infants que passen pels racons, sinó que deixa llibertat per a que vagin on vulguin i així gaudeixen de jugar, d'observar, i explorar. Tot i que si supervisa la presència d'aquests als racons mitjançant registres d'observació o registres seqüenciats del moment del joc. No deixa que els infants vagin al racó que vulguin sempre que no molestin als altres. I en acabar els racons si hi hagut qualche conflicte greu entre algun es posa en comú.

D'altra banda, en relació a les actituds que manifesta el docent en els racons destacar el gran encoratjament que ella manifesta envers a les accions dels infants, amb verbalitzacions com aquesta: "Molt bé!" o "Quina torre tan alta que has fet Carles!".

També es manté dreta durant el temps dels racons, només es seu en casos excepcionals i es mostra receptiva quan els infants sol·liciten la seva ajuda en qualche racó i atenta en el cas de que els infants demanin qualche material que no hi és.

Quan un infant no compleix les normes, el docent les torna a repetir per a tot el grup i si ho fa continuadament després de molts d'avisos, el fa seure devora ella. També el fa seure a la cadira de pensar que hi ha a l'aula i fins i tot, habilita el racó de resolució de conflictes anomenat "el cercle de la pau" on hi ha un mediador que pot ser el tutor/mestre o infants.

I en referència al moment que sorgeixen conflictes en els racons, na Salvadora intervé fent de mediadora per a la resolució d'aquests. Si observa que el conflicte per ells mateixos es difícil de solucionar, dona resposta a la solució. Fa reflexionar a l'infant, fa que s'apropi i s'assegui a devora ella, i li dona temps per quedar-se callat, per pensar, fins que l'infant vulgui parlar .

Pel que fa a l'avaluació, na Salvadora l' instrument bàsic que empra són registres i diaris d'observació o va anotat tot el què va observant i aspectes que siguin més rellevants. Entre aquests aspectes es troben els hàbits de recollir, el grau de gaudiment de l'infant al racó, el temps que passa cada infant al racó, les relacions que s'estableixen entre els infants al racó, els canvis rotatoris dels infants als racons, etcètera.

Aula de 3 anys B:

La mestra té organitzada l'aula per racons perquè és interina i quan arriba a les escoles ja estan organitzades d'aquesta manera (quasi sempre per racons). Ha pogut conèixer els espais organitzats per ambients i considera que s'haurien de donar a conèixer als mestres, no per canviar els racons pels ambients, sinó per donar l'oportunitat de reflexionar sobre allò que fem i haver de decidir després, juntament amb les companyes del cicle. La seva principal intervenció consisteix en ser passejadora resolent conflictes (n'hi ha un darrera l'altre) o d'observadora mentre prepara el material, va al bany a ajudar-los, etcètera.

La mestra té una clara distribució dels espais que conformen cada un dels racons. Donades les característiques dels infants i les seves situacions familiars enguany ha prioritzat facilitar racons amb espais acollidors en els quals es puguin expressar i sentir acompanyats. D'altra banda, també s'ha ampliat el racó de casa i cuineta, ampliant el nombre de pepes, taules i utensilis per afavorir i modelar les relacions.

A l'aula, la mestra té penjades unes fotografies “ reals” de cada un dels racons amb el seu corresponent gomet a devora. penja les fotografies dels racons que creu més oportunes per a què juguin. Les fotografies que estan penjades seran els racons on podran anar-hi.

Els infants aniran al racó que contengui el mateix color que el gomet de la seva respectiva aula. Si qualche infant sol·licita la presència d'un altre racó que no surt a al fotografia, la mestra li habilita. La mestra està molt atenta a què els infants respectin els materials presents a cada racó i no els mesclin. La mestra convida a l'infant a anar a un altre racó sempre i quan replegui el material. Deixa llibertat als infants per a què triïn el racó on volen anar i afegeix o disminueix el nombre de racons (zones de joc) segons les demandes e interessos dels infants.

D'altra banda, na Laura es mostra flexible amb la durada dels racons segons els interessos dels infants. No sempre duu a terme els racons a la mateixa hora i es fan cinc vegades al setmana. Abans de començar els racons, s'elegeix a un " encarregat" que avisa que els racons han acabat mitjançant una campaneta.

La mestra anticipa als infants el temps que falta per a què acabin els racons i dóna temps per a què els infants puguin recollir. Doncs, la mestra empra els racons com a una metodologia rutinària.

També la mestra manifesta actituds de tranquil·litat i seguretat als infants i es mostra receptiva davant els interessos i motivacions dels infants en els racons. Si l'infant té dificultats per realitzar qualche activitat en un racó, la mestra li ajuda. Propicia situacions de treball en equip en els racons i promou la interacció en els infants als racons.

La mestra intervé quan sorgeixen conflictes entre els infants als racons i fa de mediadora mitjançant el diàleg i els gestos i s'apropa a ells per sabre quin és el detonant del conflicte.

Si veu que qualche infant transgredeix o no compleix una norma parlant del tema (que ha passat, si es pot fer, si li agradaria que li fessin a ell, etcètera).Quan es repeteix la mateixa situació moltes vegades, el que fa és retirar-lo del racó on hi ha hagut el conflicte i pot anar a un altre racó i, si es torna a incomplir, es seu a una cadira).

I pel que fa a l'avaluació no els avalua per escrit, sino que ho fa al moment i va pensant idees que va apuntant a una llista de coses per a fer.. I als infants ho fa observant durant el trimestre i realitza un informe al final del mateix. Pensa i repensa allò que fa i també les coses que funcionen i les que no. Li agrada mirar blocs sobre educació per agafar idees i reflexiona sobre el seu paper tot i què depèn molt del que et trobis a l'aula i les circumstàncies. Degut a la seva situació d'interina quasi sempre li toca fer de suport, i aprèn moltíssim de les companyes aplicant allò que trobes interessant i oblidant allò que no t'agrada).

Aula de 4 anys A:

A l'aula de 4 anys A la mestra té organitzada l'aula per racons. La seva principal intervenció consisteix crear situacions i espais d'aprenentatge. Pretén que els infants adquireixin hàbits de convivència i d'autonomia exercitin l'expressió oral. La mestra es mostra flexible enfront de la demanda dels infants, en cas de què demanin que volen un altre material que no està existent al racó i no presenta el material de manera sistemàtica només en cas de què s'incorpori de nou. No planifica activitats als racons amb diferents graus de dificultat sinó que totes són les mateixes per a tot el grup on cada infant arribarà segons les seves capacitats, possibilitats i limitacions. I modifica els racons segons els projectes que vagin sorgint a l'aula.

La mestra té assignada a cada una de les taules de l'aula un número: 1,2,3,4 i el material també està numerat. Penja les fotografies de cada racó i al seu costat posa un número. El infants cada dia que hi toca racons van rotant de taula i doncs aniran al racó que els i corresponguin segons a la taula on estiguin asseguts. Té organitzades les zones de joc ben diferenciades: joc simbòlic, construccions, metges, lletres, etcètera.

Fa un control i seguiment del nombre d'infants als racons ja que tenir distribuïts els racons i el material per números li facilita aquest seguiment i permet que els infants passin per tots els racons i no només vagin als racons que els i agraden. Es mostra flexible en la durada dels racons, té un control de temps però s'adapta als interessos dels infants i té molt en compte que els infants estiguin al mateix racó.

D'altra banda, en relació a les actituds que manifesta el docent en els racons es manté atenta a les produccions i creacions dels infants en els racons. Passa per cada un dels racons, observa atentament i es manté receptiva a les qüestions que li puguin demanar els infants. La mestra té en cada racó uns cartells amb les normes que s'han de complir a cada racó. Quan veu que l'infant no compleix les normes, l'atura de l'activitat de joc i el fa seure.

En quant a la intervenció de la mestra en la resolució de conflictes s'acosta on hi ha el conflicte, i els i demana quina és el motiu de discussió. En tot moment intenta que siguin els infants els que donin resposta al conflicte i fins i tot que siguin capaços d'arribar a acords. Finalment si veu que els infants no arribaran a un enteniment, els i explica que s'ha de compartir el material en el racó, perquè tot el que hi ha és de tots.

I pel que fa a l'avaluació dels racons i els infants, la mestra ho fa mitjançant la observació directa de la pròpia vivència en els racons i registra els casos importants o excepcionals que hagin pogut sorgir. La mestra autoreflexiona sobre la seva pròpia intervenció sobre tot allò que ha observat i aleshores introdueix els canvis que consideri necessari introduir per millorar.

Aula de 4 anys B:

La mestra té organitzada l'aula per racons. La seva principal intervenció consisteix en observar, induir i avaluar. Pretén que els infants treballin diferents àmbits: plàstica, expressió oral, emocions i hàbits de rutines i convivència . La mestra empra una espècie de “medalles” amb la fotografia de cada racó i a l'atzar els i va donant una a cada infant.

L'infant només pot anar a la zona de joc (racó) racó que li ha tocat a sa medalla i tenen diferents color segons el racó. Amb l'ajuda de les medalles fa que tingui un control sobre el nombre d'infants que estan a cada racó i va apuntant al diari/ graella a quin racó ha anat cada infant aquell dia. Aleshores els infants només pot anar a la zona de joc (racó) racó que li ha tocat a sa medalla. En cas de qualche infant anés a un altre racó que no li pertoca, la mestra li torna a recordar on ha d'estar i l'hi acompanya.

D'altra banda, na Marga no fa una presentació dels materials ja existents, només si incorpora de nous. El material en el racó de les construccions és molt divers, per tant, la mestra va variant-lo molt per a què els infants juguin amb tots. A principi de curs es varen seleccionar els racons de lectoescriptura, cuina i construccions per treballar actituds, comportament, maneres d'actuar amb els altres, els infants són lliures per anar-hi.

La mestra no demana de manera generalitzada als infants a posteriori com han els racons però si deixa temps per si qualcú ha de dir qualche cosa i prolonga o acurça la durada dels racons segons com responguin els infants.

En relació a les actituds que manifesta la mestra en els racons, predomina la seva proximitat i apropament cap els infants i la seva escolta activa davant les verbalitzacions d'ells i receptiva envers a les creacions dels infants en els racons. Els ajuda, es seu devora ells, els motiva, els encoratja amb allò que estan fent, i el fa reflexionar als infants sobre el seu comportament, intenta que hagi un “ per què” de perquè es fa allò que està malament. A vegades es comunica amb gestos sense necessita de paraules (amb la mà assenyala on ha de jugar, on va el material, etcètera).

Pel que fa a les normes als racons, la mestra les explica als infant abans de començar els racons i durant els racons també les recorda i si veu que qualche infant està molt agitat i els fa descansar. La mestra amb veu alta diu el nom de l'infant que incompleix les normes i el fa que s'apropi a ella per parlar amb ell.

En quant als moments de conflictes entre els infants en els racons, la mestra intervé quan veu que entre els infants implicats no s'arriba un acord mutu, i per tant, actua com a mediadora .Deixa que sigui l'infant que doni resposta, però si no ho aconsegueix intervé fent-li preguntes sobre el què ha succeït, és a dir, el fa reflexionar. Si l'infant no dóna resposta davant el conflicte, la mestra l'hi ajuda donant-li un missatge.

I pel que a fa l'avaluació, na Marga ho fa a partir dels objectius marcats pera cada racó, i als infants segons les aptituds i actituds que hagin manifestat envers a les seves actuacions. Ella mateixa es fa un feedback cada 8 sessions sobre tot allò que ha anat observant i apuntant en els racons.

Aula de 5 anys A:

La mestra té organitzada l'aula per racons. La seva principal intervenció consisteix en ser una facilitadora de la interacció positiva entre els infants, i d'oferir uns materials adequats als racons. Pretén que els infants adquireixin hàbits d'ordre i comportament. Els espais de joc estan clarament diferenciats a l'aula i cada infant sap a on ha de jugar a cada racó. Tot i que tal vegada l'espai de l'aula és una mica reduït.

Dóna llibertat als infants per a què vagin al racó que més desitgin i no fa una selecció dels racons a oferir al infants, sinó que deixa a disposició tots per a que els infants escullin. No té un control sobre el seguiment d'infants als racons.

D'altra banda, la mestra està present i disponible durant els racons a l'aula i es mostra es mostra atenta pels interessos dels infants quan els demanen ajuda per fer collarets per exemple. Dóna instruccions e idees als infants sobre què poden fer i els dóna altres alternatives possibles sobre altres activitats que poden fer als racons I els encoratja i els motiva en les seves accions als racons. També imita les conductes i actuacions dels infants per a què siguin conscients de com estan actuant. Modifica contínuament la seva actitud envers a cada infant ja que considera que el vincle mestra -infant és la base de la relació educativa.

Quan sorgeixen conflictes la mestra intervé directament i activament, i s'apropa a ells i els diu: “ què ha passat?”, “com es pot solucionar?” En cas de que sigui “necessari” si fa de mediatadora en el conflictes. No sol donar resposta a la solució del conflicte, deixa als infants que siguin ells que ho fessin. Fa reflexionar als infants sobre el seu comportament, per a què pensin quin ha estat el motiu del conflicte, etcètera.

En relació a les normes, sa mestra repeteix les normes constantment a complir a cada racó, i si no es compleixen les normes , atura l'activitat lúdica dels infants. Si un infant incompleix les normes insistentment, el deixa sense jugar més al racó i el fa seure.

I en quant a l'avaluació no ho fa de manera sistematitzada ja que prioritza molt les relaciones humanes que s'estableixen a l'aula i un clima d'harmonia i seguretat. No obstant reconeix que podria estructurar més els materials i les activitats. De cara a cursos vinents ho aniré posant en pràctica de manera paletina.

Aula de 5 anys B:

La mestra té organitzada l'aula per racons. La seva principal intervenció consisteix bàsicament en observar. Pretén que els infants adquireixin hàbits de convivència i d'autonomia i exercitin l'expressió oral. Si planifica activitats als racons amb diferents graus de dificultat en els racons de joc de taula, matemàtiques i llenguatge.

Té assignada a cada una de les taules de l'aula un numero: 1,2,3,4. Penja les fotografies de cada racó i al seu costat posa un numero. El infants cada dia que hi toca racons van rotant de racó. Quan van a un racó també agafen les etiquetes amb el seu nom i l'aferren. Les zones de joc ben diferenciades: joc simbòlic, construccions, metges, lletres i altres.

La mestra si que fa un control i seguiment del nombre d'infants als racons de fet a cada racó posa el numero màxim d'infants que poden estar a un racó i ho a través d'una graella. Es mostra flexible en la durada dels racons, té un control de temps però s'adapta als interessos dels infants. Els infants poden canviar de racó sempre i quan arraconin el material d'allà on han estat i respectant el límits d'infants que poden estar al racó.

D'altra banda, en relació a les actituds que manifesta el docent en els racons es manté atenta a les produccions i creacions dels infants en els racons. Quan veu que l'infant l'avisava i el fa recapacitar, i si ho torna a repetir el fa seure una estona. N' Elena modifica la seva actitud davant cada infants sobretot quan sorgeixen conflictes o al moment d'arraconar. Fa partícip als infants a l'hora de decidir i crear un racó nou.

En quant a la intervenció de la mestra en la resolució de conflictes s'acosta on hi ha el conflicte, i els i demana quina és el motiu de discussió e intenta que parlin entre ells per arriba a un possible acord o enteniment. Si veu que qualche infant no visita un racó l'acompanya i li va entendre com jugar.

I pel que fa a l'avaluació dels racons i els infants, la mestra ho fa mitjançant la observació directa de la pròpia vivència en els racons autoreflexiona sobre la seva intervenció i planteja e introdueix els canvis que considera necessaris i que comportaran millores.

A continuació es presenten les interpretacions de docents entrevistades en relació amb l'experiència escolar, doncs l'anàlisi interpretativa està estructurada en tres dimensions:

- Dimensió 1: Presència i actitud dels docents en els racons.
- Dimensió 2: El docent planifica, organitza, i organitza els racons a l'aula.
- Dimensió 3 : Observació i avaluació dels docent en la pràctica educativa dels racons.

La taula resultant és la següent:

DIMENSÍO 1: Presència i actitud del docent en els racons	SUBCATEGORIES
Categoria: Realitat de la pràctica educativa dels racons a l'aula.	• Rol d'observador del joc lúdic dels infants • Interès i escolta activa pels interessos, curiositats, relacions amb els altres i conflictes sorgits • Modificació d'actituds segons les peculiaritats de cada situació . • Actituds de domini però no autoritària. • Presència de límits d'hàbits d'ordre i rutines en els racons. • Encoratjament, motivació, ajuda i paciència per aconseguir les fites. • Relació de cooperació entre els infants als racons. de cooperació entre ells. • El respecte vers els interessos i preocupacions dels alumnes • L'acolliment dels interrogants i les propostes dels alumnes • La incitació a demanar-se el perquè de tot, a qüestionar, a fer-se preguntes • Intervenció directa en els conflictes i en el moment de recollida del material al racó.

DIMENSIÓ 2: El docent planifica, programa , i organitza els racons a l'aula.	SUBCATEGORIES
Categoria: Realitat de la pràctica educativa dels racons a l'aula.	• La quantitat de racons s'estableix en funció dels objectius educatius, del nombre de nens / es de l'aula, de l'espai, del material disponible o de la necessitat d'intervenció de la mestra en cada racó. • En racons poden ser fixos o variables en funció dels interessos dels infants. • L'elecció dels racons són lliures però es té en compte el nombre d'infants i que passin per tots els racons. • Llibertat en la selecció dels racons per part dels infants. • Horaris dels racons fixos • Planificació prèvia d'activitats als racons. • Incorporació progressiva de materials nous als racons • Anticipació del temps en la recollida del material • Plantejament de preguntes en assembles a priori i a posteriori al racó • Renovació dels racons segons les necessitats dels infants • Els infants són protagonistes en la decisió i creació d'un racó • Compliment de les normes dels infants als racó • Distribució del temps en el racó. • Habilitament dels racons i disposició del material .

DIMENSIÓ 3: Observació i avaluació dels docent en la pràctica educativa dels racons.	SUBCATEGORIES
Categoria: : Realitat de la pràctica educativa dels racons a l'aula	• S'observa les connexions i relacions personals, conflictives i dificultats dels infants. • Utilització registres i graelles seqüenciades del joc. • Reflexions de les docents sobre la pròpia intervenció. • Plantejament de possibles propostes de millora. • Revisió de compliment dels objectius marcats inicialment als racons.

Analitza com és la intervenció del docent a cada una de les aules trobem moltes similituds i diferències en aspectes molt importants.

Dimensió 1: Presència i actitud del docent en els racons

En relació a les actituds i actituds totes les mestres durant el joc manifesten un rol d'observador del joc lúdic dels infants per tal de detectar quins són els seus interessos, curiositats, relacions amb els altres, conflictes que puguin sorgir. Modifiquen les seves actituds segons les peculiaritats que puguin sorgir en un moment donat com exemple en el moment que sorgeix qualche conflicte o en al recollida del material. En aquesta moments l'actitud de les mestres s'imposa una mica més sense arriba a ser autoritària, però marcant els límits d'hàbits d'ordre i rutines.

“Només intervenció en cas de conflicte entre els infants i alhora de replegar i els ensenyo a arraconar adequadament, cada cosa al seu lloc sobretot al racó del joc simbòlic que els hi costa molt aturar-se i conscienciar-se que el joc ha acabat.” (Marga)

*“A 3 anys no trobo necessari modificar la meua actitud, si fos a 4 i 5 anys sí.”
(Salvadora).*

També mostren un interès i una escolta pel què pensen i i fan els infants als racons, els encoratgen, els motiven i els ajuden a aconseguir les seves fites. Es mostren pacients i no s'anticipen a l'infant per decidir, construir, resoldre, decidir o construir i es fomenten actituds de cooperació entre ells.

“Hi ha racons que són fixos i d'altres es van canviant tenint el compte els interessos dels infants” (Carme).

“Els infants opinen sobre els seus interessos” (Elena).

Dimensió 2: El docent planifica, programa, i organitza els racons a l'aula.

En quant a la programació, totes les mestres tenen els racons dins l'horari d'aula i es duen a terme dos o tres sessions a la setmana. Coincideixen en què es solen fer a darrera hora de la matinada. A 3 anys la programació es més flexible i tenint en compte els interessos dels infants les mestres es mostren més canviants amb l'horari.

“ Considero que no es necessari distribuir el temps als racons”.(Marga).

“ No distribueixo el temps als racons, hi estan el temps que volen. Els infants s'autoregulen, tot i què si hagués molta demanda a un racó emprariem els torns d'estada.” (Aina).

També no planifiquen prèviament activitats als racons, sinó que habiliten els racons i posen a disposició el material que consideren més oportunes e idonees i que respondran millor els infants. En cas, de què els infants sol·liciten un altre material diferent que no i és inicialment al racó, ho demana al docent, i aquesta li facilita.

En el moment que juguen als racons, les mestres no li donen tanta importància al nombre d'infants què hi ha a cada racó, no obstant, si que tenen un control i anoten quin ha anat a un racó o a un altre.

“No hi ha mínims ni màxims d'infants als racons. No em molesta que hi hagi renou, però si trob que es desbarata qualque racó o que no funciona correctament inicio un altre racó o activitat per cridar l'atenció d'alguns infants i així que no hi vagin tants a un mateix racó. Altres anys he tengut medalles, i nombre màxim d'infants però trob que no sóc ningú per dir quants de nins han d'anar a cada racó. Ells tot sols es distribueixen perfectament, i així poden triar sempre els companys amb qui jugar”. (Laura)

“ Superviso la presència d'infants al racó mitjançant registres d'observació i registres seqüenciats del moment del joc”. (Salvadora).

A diferència de 4 anys, les mestres si empen criteris a l'hora d'organitzar-ne els racons a l'aula i de qualque manera no atorguen tanta llibertat als infants per a què vagin al racó que volen. Les seves concepcions són que els infants no només han d'anar al racó que els i agrada si no que han d'anar a tots, han de trobar-se amb reptes, i per això empen les medalles i el números.

Aquesta metodologia permetrà que els infants passin per tots els racons i al mateix temps serà més fàcil per la mestra tenir un control i seguiment sobre la presència d'infants als racons i què tinguin molt clar a què poden jugar, a què no i una manera molt organitzada què permet què els infants interioritzin hàbits d'ordre amb més facilitat. El material també conté el número, el qual és un recurs molt visual què permet als infants què tinguin molt clar a què poden jugar, a què no i una manera molt organitzada què permet què els infants interioritzin hàbits d'ordre amb més facilitat.

En quant a 5 anys, entre les dues classes trobem diferències importants. A l'aula de 5 B anys també s'empra un criteri semblant a 4 anys. Hi ha la fotografia dels racons que la mestra ha proposat i el seu número a devora, i les taules també estan numerades. Tot i què quals l'infant va a un racó, agafa la etiqueta del seu nom i l'aferra. És un altre recurs que la mestra empra per reforçar aquest control i supervisió de qui i va al racó.

Tot i que, la mestra aquesta metodologia organitzativa no la dur a terme sempre i a vegades que deixa lliberta per a què els infants vagin on vulguin, semblat al succeeix a 3 anys.

“A vegades faig un control i i seguiment del nombre d'infants a cada racó i d'altres no. Si faig un seguiment utilitzo una graella. (Elena)

“Deix total llibertat. Penso que si un infant no va a un racó és perquè no li crida l'atenció, no li fa ganes o, quasi cert i segur, hi ha una cosa que li agrada molt més jugar. De la mateixa manera si un infant vol jugar amb un altre en concret per què hauria jo de separar-los o dir-los on i amb qui han de jugar?” (Laura).

“A vegades faig un control i un seguiment del nombre d'infants a cada racó i d'altres no. Si faig un seguiment utilitzo una graella. (Elena)

D'altra banda, a 5 anys A, és tot el contrari, es sembla més en la pràctica a 3 anys. La mestra no empra cap criteri organitzatiu, l'instrument que empra bàsicament és l'observació. Tot i què, a diferència de les altres aules, es la què més es realitzen assemblees a priori amb els infants sobre allò que es vol fer, i sobretot s'aprofiten els projectes que sorgeixen a l'aula per donar-les continuïtat i poder muntar racons en relació amb aquests. La mestra té molt en compte què els racons que s'incorporin nous sorgeixin dels infants per tal de motivar-los a anar-hi i crear nous reptes.

“Enguany vam fer la carta als reis tots plegats, i vam comanar el material que consideraven que s'havia d'afegir o millorar. A més, a la nostra aula treballem molt per projectes, de fet aquest any vàrem submergir-nos en el món de les emocions, i arran d'una assemblea on els i vaig contar el conte del monstre de colors, vam decidir que volíem pintar els monstres amb colors que representaven les emocions. I d'aquí va sorgir el racó de la pintura”. (Aina).

Dimensió 3: Observació i avaluació dels docent en la pràctica educativa dels racons.

Pel que a l'observació, destacar que totes les mestres mantenen el paper d'observadores actives als racons per ajustar les demandes dels infants i al mateix temps ajudar-los en les seves conquestes.

“El meu paper com a docent en els racons és situacions i espais d'aprenentatge”. (Carme).

“ La meua presència en els racons es basa en facilitar una interacció positiva en els infants i oferir materials adequats i enriquidors”. (Aina).

Les mestres avaluen els racons i els infants a través de registres i graelles seqüenciades del joc, i alhora reflexionen sobre les seves intervencions per millorar-les si fos necessari e introduir-ne canvis que millorin l'activitat lúdica dels infants i permetin complir el objectius marcats inicialment.

“ Els docents ens autoavaluem mitjançant l'observació dels infants i ens centram sobretot en els següents aspectes: adquisició d'hàbits de recollir, gaudiment d'anar a un racó, temps que

passa l'infant al racó, relacions que s'estableixen entre els infants, rotació els diferents racons, etcètera.” (Salvadora).

“Pens i repens allò que faig en general, i les coses que funcionen i les que no. M'agrada mirar blocs sobre educació per agafar idees i reflexionar el meu paper (una altra cosa és el que et trobes a l'aula i les circumstàncies). Degut a la meva situació d'interina quasi sempre em toca fer de suport, i aprens moltíssim de les companyes (apliques allò que trobes interessant i oblides allò que no t'agrada)”. (Laura).

“ Reflexiono sobre el que he observat i introduueixo els canvis que siguin necessaris”. (Carme).

5. Conclusions

Després d'haver dut a terme la investigació i haver analitzat i contrastat les dades obtingudes podem extreure aspectes significatius .

Les docents de l'escola Sa Graduada en els racons s'observen la utilització de l'espai, dels materials que realitzen els infants per examinar-los e introduir-ne les modificacions i novetats oportunes. Es van incorporant progressivament combinant així els que requereixen la presència del adult amb els que són d'activitat més lliure.

La presència del docent consisteix en la "d'acompanyament" els ajuda, els fa partícips en el seu propi procés d'aprenentatge, fent així que siguin els infants els autèntics protagonistes i els i fan veure que creïn en ells i en les seves pròpies capacitats i possibilitats d'aprendre.

Les mestres proporcionen un ambient segur i ric en estímuls i experiències organitzant i anticipant les condicions per a què l'infant desenvolupin el seu màxim potencial investigador y creador. Panifiquen la distribució dels racons i dels materials tenint en compte en tot moment les necessitats i característiques psicoeducatives dels infants.

Organitzen l'espai en diferents zones d'activitats o espais amb diferents ofertes que són flexibles fent així que hi hagi una clara diferenciació de les zones i una òptima ambientació d'acord a cada racó. El material està a l'abast presentat de forma suggerent i que al seu torn permet la realització d'altres activitats no tan dirigides, que són més lliures i que sorgeixen de la interacció de l'infant amb el mateix.

Utilitzen aquesta metodologia d'aprenentatge ja que troben que hi ha molts d'avantatges, tals com què es formen grups heterogenis, hi ha molta cooperació entre els infants, les activitats/ jocs són de caire experimental, de descoberta, de moviment, etcètera i això permet que les activitats siguin adaptables per a tots els infants independentment del ritme d'aprenentatge o nivell evolutiu.

La disposició de l'espai a les aules permet que es dugui a terme una utilització autònoma dels infants i el recursos estan a l'abast de tots. S'escriuen les relacions que s'estableixen i s'està atent a les activitats que sorgeixen i als conflictes dels racons.

Es plantegen intervencions amb situacions reals i pràctiques sobre qüestions de l'interès del infants , properes a la realitat del nen i també en situacions de joc. En altres moments s'utilitzen els racons per desenvolupar activitats derivades dels projectes de treball o tallers que estem desenvolupant. Són activitats més dirigides i amb una finalitat més concreta.

S'encoratgen en els infants que mostren reticència per anar en algun racó, ajuden en els infants que no saben on volen anaren, els orienten quan no saben quin és el racó pel qual encara no han passat. S'observa activament i és manté una actitud activa observant el procés, les activitats, l'actitud dels infants. Els racons es dinamitzen i s'estimulen la participació activa dels infants i estar atent a la dinàmica que s'estableixi en el racó per tal d'equilibrar les seves intervencions. Es confia en què cada infant serà capaç de realitzar les activitats que han escollit sense que comporti una desestructuració de l'ordre de l'aula.

I per acabar, s'avaluen els racons de manera continuada i global, tenint el compte les capacitats i les necessitats de cada un dels infants. Al final de cada sessió es reuneixen per a fer la valoració general de com ha anat al racó, de la feina feta pels infants i s'anoten aquells aspectes que cal millorar de cara a properes sessions. Al final de cada trimestre s'emplenen conjuntament una graella d'avaluació dels racons de cada un dels infants participants.

6. Propostes de millora

Una vegada analitzats els resultats i tenint en compte l'observació directa, podria haver diverses propostes de millora en diversos aspectes que a continuació podrien concretar-se en:

- Conversar i dialogar sobre allò que ens interessa, inquieta i sobre allò que hem vivenciat als racons.

En totes les aules als racons, es coincideix en que hi ha una inexistència d'assemblees a priori i a o posteriori i es fomenta poc la parla de les feines que s'han realitzat i es compartint amb la resta de companys i companyes de l'aula. Doncs, s'haurien de donar més èmfasi per a que els infants diguin a quin racó volen fer o fessin suggeriments i se sentin escoltats. Pens que les converses i els diàlegs són molt importants, ja que ajuden a configurar seqüències didàctiques obertes que permeten recollir i fer explícites les idees prèvies dels infants i construir coneixement de manera conjunta.

Durant la conversa, les mestres es guarien i es farien conscients dels seus avenços i de les seves dificultats, per tal que puguin tenir una actitud reguladora del seu procés d'aprenentatge. Quan es crea a l'aula una dinàmica basada en la conversa i el diàleg, els infants són capaços de d'escoltar als seus companys i companyes, d'expressar les seves pròpies idees explicant les seves raons, comparteixen i accepten les aportacions dels altres, la qual cosa fa augmentar l'autoestima dels infants i les seves expectatives d'aprenentatge, creant una actitud més activa i motivadora per part de tots.

- La documentació com a instrument per donar valor a les vivències dels infants en les experiències educatives com són els racons.

L'escola Sa Graduada té un compromís i una voluntat de documentar el que passa en la comunitat educativa, intentat dur a terme una activitat atenta i sistemàtica d'observació i de reflexió sobre la vida a l'aula que enriqueixi les potencialitats dels infants fent-los visibles perquè siguin compreses i respectades.

Doncs, una possible proposta podria ser que els docents s'impliquessin en la l'elaboració i redacció d'un en un llibre o un article de revista narrant les seves experiències i vivències viscudes y la seva manera de inculcar aquesta metodologia a les seves respectives aules. Amb aquestes aportacions i mitjançant una formació específica i professional sobre dita metodologia, se aconseguirà que els docents millorin les seves estratègies metodològiques i les duguin a terme en aquesta pràctica educativa. I per a que això sigui possible es important que el centre doni suport a l'equip de professors per poder iniciar un treball significatiu per racons a l'aula, amb un equip directiu que ajudi, motivi i i de suport a l'equip de mestres en tot el que sigui necessari, principalment en la formació, materials i en l'acondicionament de les aules.

“ Documentar, en el sentit etimològic del terme, significa “ donar prova, ratificar, comunicar, quelcom que es considera important o significatiu. Per això els passos finals de la documentació que es veuen en la preparació de panells, llibres, diaris etcètera, tindran sentit si van precedits d'accions contínues i compartides en l'observació i la reflexió sobre els contextos educatius per després fer que cada comunicació pública estigui plena de valor i significat”.

(Galardini, A.i altres, 2010, p. 10).

- Treballar en xarxa amb altres centres educatius

Per modificar i tenir una visió més àmplia d'aquesta pràctica educativa dels racons també es podria proposar un treball en xarxa, és a dir, comunicar-se amb les altres escoles per veure com treballen els racons mirada “ perifèrica”:

El treball en xarxa promou el debat, l'intercanvi d'experiències i la reflexió sobre la funció educativa i a partir d'aquí s'analitzen les oportunitats i les dificultats d'aquesta metodologia dels racons de treball que implica una transformació social de la comunitat educativa.

“ L'aprenentatge neix de la reflexió sobre la pràctica ”

(Peeters, & Brandt, 2011, p 13.).

- Treballar en equip ajuda a prendre decisions coherents i significatives.

Les mestres de l'escola Sa graduada donen molta importància als claustres, els quals es duen a terme setmanalment per tractar qüestions tals com: formular propostes per a l'elaboració del projecte educatiu del centre i la PGA, informar sobre la mòria de fi de curs, fixar els criteris d'orientació i avaluació dels infants, etcètera. A més cuiden molt procés d'implementació perquè consideren que és més important que el resultat, donat que els docents motiven als infants per a què siguin conscients dels seus propis aprenentatges e intenten que hi ha hagi una coherència entre el que es fa i el que es desitja.

No obstant, no es dedica un temps per parlar-ne sobre la pràctica dels racons a les respectives aules fent així que hagi una escassa comunicació i desconexió sobre el què es fa, i com es fa. Per tant, s'hauria de dedicar un temps exclusiu a parlar-ne d'aquesta metodologia que es duta a terme a l'aula per tal de millorar-la. És important que el docents aportin les seves perspectives i vivències personals de la seva aula per a què es reflexioni conjuntament i es millori així la convivència, s'estableixin vincles entre tots i surti un treball cooperatiu positiu i es qüestionari el que un mateix fa i no pensar que tot es fa bé.

Per a Lucero M. M. (2013) les formes de interacció i d'intercanvi verbal entre les persones del grup, mogudes per la interdependència positiva són les que afecten als resultats de l'aprenentatge.

El contacte permet realitzar el seguiment i l'intercanvi entre els diferents membres del grup; l'infant aprèn d'aquell company amb que interactua dia a dia, o ell mateix l'hi pot ensenyar, el recolza. En la mesura que es posseeixen diferents mitjans de interacció, el grup podrà enriquir-se, augmentar els esforços i retroalimentar-se. “

“ Aprendre dels col·legues pot ser una manera molt efectiva de desenvolupar competències per als professionals de l'educació dels infants ”.

(Peeters & Brandt, 2011).

- Distribuir les zones de joc i els espais als racons .

L'organització de l'espai en els racons a algunes aules d'infantil són una mica diferents, sobretot a l'hora de fer un control i un seguiment dels infants presents a cada racó. Per tant, seria interessant que les docents realitzessin alguna reunió conjunta per debatre sobre la metodologia emprada a cada aula y obtenir d'aquesta manera una mirada perifèrica i reflexionar maneres de fer aquest seguiment i control. Aquest hauria de ser continu a totes les aules , ja que sinó hi ha el perill de què hagin racons que mai siguin visitats i aleshores ens hem de conscienciar que tal vegada alguna cosa falla, o bé s'ha de substituir o provocar l'interès dels infants per a què vagin.

I a més les mestres haurien de fer qualque canvi en la distribució dels racons a l'aula, ja que hi ha racons tals com el racó dels contes i el de les construccions que esdevenen incompatibles espacialment ja que un requereix de més moviment i activitat motriu i l'altre es més tranquil. Aquest aspecte pot ser contraproductiu i distorsionar l'activitat dels infants. Per tant, s'hauria de replantejar la organització dels espais a les aules de tal manera que hagi una diferenciació clara d'espai envers a les propostes de treball que s'ofereix a cada racó.

“ Entrellaçar les intencions educatives de les mestres amb les necessitats i demandes de els infants, tot posant el punt de mira en les propostes suggerides a partir de l'espai ”.

(Riu, 2010, p.10).

7. Competències

Arran de la realització del tfg he tingut l'oportunitat de tenir accés a bones pràctiques, pensaments i distintes maneres de fer dels docents del meu centre de pràctiques a l'escola Sa Graduada. I al mateix temps, he pogut ser conscient dels meus punts forts i febles quant a les meves capacitats i competències professionals i així poder treballar-les per tal de millorar.

Durant aquests mesos he arribat a conclusions elaborades a partir de la reflexió, comparació i contrastació de la informació recollida tant de la teoria com de la pràctica, he identificat les pròpies concepcions i creences, m'he formulat preguntes, he observat, analitzat i avaluat tot una sèrie de contextos d'aprenentatge, en concret, la pràctica educativa dels racons a l'aula d'infantil que són els que han constituït la meva recerca.

Tots aquests aspectes m'han conduït cap a la reflexió i a la planificació prèvia d'aquells aspectes que han estat essencials de cara als meus objectius plantejats inicialment amb la finalitat de millorar la tasca docent i promoure possibles propostes de millora .

També he interioritzat la importància que té ser conscients de la influència de l'interior en l'exterior i actuar en conseqüència tasca és molt important la coherència entre el que pensem i sentim (pensaments i sentiments), el que fem (procediments) i el que expressem (veu, mirada, i presència i comunicació).

I d'altra banda, mitjançant la realització d'aquest projecte he pogut adquirir i assimilar estratègies d'aprenentatge autònom i col·laboratiu, i m'ha permès reflexionar sobre tots aquells elements de caire actitudinals organitzatius, evaluatius presents i posats a la pràctica pel docent en el racons per a d'aquesta manera, aconseguir-ne que fossin de la màxima qualitat possible per als infants.

Per tant, m'ha servit de gran utilitat per a meva futura professió com a mestre, ja que m'ha aproximat un poc més cap a la realitat educativa d'un centre educatiu infantil i he après a autoreflexionar, compartir pors, a valorar la tasca de mestra, a compartir bones pràctiques educatives amb les meves companyes, i aprendre conjuntament a gestionar els conflictes interns, a ser crítica i a autoobservar-me.

8. Referències bibliogràfiques

- Altimir, D. (2006). *Com escoltar els infants* Barcelona: Col·lecció Temes D'in-fàn-ci-a. Rosa Sensat.
- Amor, I., Canals, A., Castillo, E., & Capdevila, G. (2014). L'espai: Mestre dels infants. *Guix d'Infantil*, (76), 17-20.
- Arias Correa, A., Arias Correa, D., Navaza Blanco, M., & V y Rial Fernández, Mª D. (2009). Trabajo por proyectos en infantil, primaria e secundaria. *Santiago De Compostela: Xunta De Galicia*.
- Carrasco, J. B. (2004). *Una didáctica para hoy: Cómo enseñar mejor*. Ediciones Rialp.
- Corbetta, P. (2003). *Metodología y técnicas de investigación social*. McGraw-Hill Interamericana de España.
- Díaz Rodríguez J.J. (2009). Revista digital. Ciencia i didàctica. N° 14, 1989-2462. Jaén.
- Domínguez Chillón, G. (2000). Proyectos de trabajo. una escuela diferente. *Madrid: La Muralla*.
- Elliott, J. (1993). *El cambio educativo desde la investigación-acción* Ediciones Morata.
- Fernández, A. (2009). El trabajo por rincones en el aula de educación infantil. ventajas del trabajo por rincones. tipos de rincones. *Innovación y Experiencias Educativas. Revista Digital*
- Fernández Morán, E., Quer Sopeña, L., & Securun i Fuster, R. (1998). Racó a racó. activitats per a treballar amb nens i nenes de 3 a 8 anys.
- Figueras, C., & Pujol, M. A. (1988). *Els racons de treball: Una nova forma d'organitzar el treball personalitzat*. Eumo editorial.
- Galardini, A. i altres. (2010). *Barcelona: Temes Documentar: Afinar Els Ulls Per Captar Moments*.
- Gilpérez, M. D. (2009). Los rincones de Trabajo en educación infantil. *Quaderns Digitals: Revista De Nuevas Tecnologías y Sociedad*, (60), 6.
- Laguía, M. J., & Vidal, C. (1987). *Rincones de actividad en la escuela infantil: (0-6 años)* Graó.
- Lucero, M. M. (2013). Entre el trabajo colaborativo y el aprendizaje colaborativo. *Revista Iberoamericana De Educación*, , 1-21.
- Majoral, S., Vives, X., & Sensat, R. (2004). *Veig tot el món! créixer junts tot fent projectes* Associació de Mestres Rosa Sensat.
- Martín, R., Wiley, R., & Marfurt, K. (2001). i (2006). *Aprender con proyectos de trabajo de educación infantil*.
- Medina, A. (Coord.) (1993): La formación del profesorado para una nueva educación infantil. Madrid: Cincel, 39-78.
- Montero, I., & León, O. G. (2003). Métodos de investigación en psicología y educación. *Métodos De Investigación En Psicología y Educación-9788448136703-41*, 83.
- Oliveira, C. M. (2003). La investigación-acción como estrategia de aprendizaje en la formación inicial del profesorado. *Revista Iberoamericana De Educación*, (33), 91-110.
- Peeters, J., & Brandt, S. (2011). Com es poden ajudar els professionals els uns als altres. *Infància a Europa: Revista d'Una Xarxa De Revistes Europees*, (21), 13-15.
- Planillo, A. H. (2004). *La ética en el pensamiento y obra pedagógica de Ioris Malaguzzi*.
- Ribes Antuña, M.D. y Clavijo Gamero R. (2013). *Educadores de Escuelas Infantiles*. Sevilla.

- Rivilla, A. M., & Garrido, M. C. D. (1993). *La formación del profesorado para una nueva educación infantil* Cincel.
- Riu, M. (2010). Cabòries al voltant de l'organització de l'espai. *Infància: Educar De 0 a 6 Anys*, (176), 10-16.
- Sanz, I. (2001). Els racons: Un grapat de bones raons. *Guix d'Infantil*, (2), 25.
- Tardos, A., & Sensat, R. (2011). *L'adult i el joc de l'infant* Associació de Mestres Rosa Sensat.
- Taylor, S. J., & Bogdan, R. (1987). Introducción a los métodos cualitativos de investigación.
- Vines S. (2004). Sentir y crecer. el crecimiento emocional en la infancia. *Barcelona.Ed.Grao*.

9. Annexos

- Entrevistes a les docents

Entrevista docent (aula de 3 anys A)

Hola,

En primer lloc, moltes gràcies per la teva col·laboració i participació en la realització d'aquesta entrevista. Sóc Magdalena Martínez Moreno, alumna del 4t curs de Grau d'Educació Infantil de la Universitat de les Illes Balears, i estic duent a terme la realització del meu treball de Fi de Grau. Es tracta d'un estudi/ investigació de caire qualitatiu sobre el paper del docent en la pràctica i vivència dels racons a l'aula d'Infantil.

1. Dades de la persona entrevistada:

Nom: Salvadora

Edat: 40 anys

Titulació o titulacions: Mestra d'Educació Infantil i primària

Anys exercits en la docència: 20 anys

Curs: 3 anys A

Nombre d'alumnes: 27 infants.

2. Preguntes específiques sobre la investigació:

a) Tens l'aula organitzada per racons? Per què?

Sí, tenim racons de joc simbòlic i racons/joc de taula.

b) Quins objectius pretens treballar amb els racons?

Els objectius que pretenc treballar amb els racons són la iniciació en el llenguatge, l'aprenentatge de hàbits i rutines, i l'observació i la coneixença dels rols familiars.

c) Quin creus que és el teu paper com a docent en els racons ?

El meu paper com a docent consisteix en observar activament i dirigir.

d) Com tens programats els racons?

Tinc una programació variada de racons: Hi ha el racó dels cotxets, la cuineta, jocs de taula, trens, lletres, construccions, animals de la granja i joc simbòlic.

e) Planifiques activitats als racons amb diferents graus de dificultat tenint en compte el ritme i el nivell d'aprenentatge del grup-classe?

Sí, hi ha racons més oberts i d'altres més tancats o dirigits.

f) Com supervises la presència del nombre d'infants als racons? Empres algun criteri?

Per controlar la presència dels infants als racons empro un registre d'observació i un registre seqüenciat del moment del joc.

c) Distribueixes el temps durant els racons? Com ho fas?

No distribueixo el temps.

d) Els racons sempre es realitzen a la mateixa hora de la matinada o varia? De què depèn?

Es realitzen a la mateixa hora de la matinada. Segueixo l'horari d'aula. Hi ha una sessió per cada àrea i unes hores pels racons.

e) Modifiques la teva actitud segons les peculiaritats de cada infant al racó? En cas afirmatiu, podries detallar alguna situació en que es vegi reflectit aquest canvi en la teva intervenció.

A l'edat de tres anys no, si fos a 4 i 5 anys sí que ho faria

f) Fas participar als infants en el procés de decisió i creació d'un racó? Per què?

Sí. A partir de l'interès de l'infant o quan hi ha algun esdeveniment destacat com carnestoltes, aleshores es crea el racó de les disfresses.

g) Com intervens si veus que un infant no visita mai un racó o si sorgeixen conflictes?

Intent acompanyar i animar a l'infant al racó que no vol anar-hi i jugar amb ell.

h) Controles i fas un seguiment de què els infants passen per tots els racons o no obstant deixes llibertat per a què vagin allà on vulguin?

Deix llibertat per a què els infants vagin on vulguin. Cerco que els infants gaudeixin de jugar, observar i explorar el que hi ha al seu voltant.

i) Incorporas materials nous progressivament en els racons? Amb quina finalitat?

Sí, perquè si no es fa els infants perden l'interès d'anar al racó.

j) Si veus que qualche infant no compleix o transgredeix una norma en un racó, com actues? Empres qualche tipus de càstig?

L'hi dic que vagi a la taula de pensar o parlo amb ell i cerquem el perquè ha ocorregut el conflicte. A més, a l'aula tenim el racó del cercle de la pau o de resolució de conflictes on hi ha un mediador que pot ser el mestre un propi company ajene al conflicte.

k) Com introdueixes un racó nou als infants per tal de motivar-los a anar-hi?

Ho xerrem a la conversa i decidim tots plegats mitjançant una votació quin serà el nou racó.

l) Vas renovant o canviant els racons segons les necessitats dels infants? Com t'adones compte de la necessitat de dur a terme aquests canvis?

Sí, en quant detecto que els infants deixen d'anar-hi.

m) Anticipes als infants que el temps dels racons ha acabat per tal de recollir el material? Com ho fas?

Sí, quan es hora de recollir cantem una cançó.

n) Planteges preguntes als infants i organitzes assemblees per posar en comú opinions sobre el que han fet, com s'han sentit als racons, conflictes sorgits, etcètera?

Habitualment no.

o) Com avalues els racons? I als infants ?

Tant els racons com als infants els instruments que empro són el registre i el diari d'observació.

p) Com t'autoavalues la teva pròpia intervenció com a docent en els racons?

M'autoavaluo la meva intervenció mitjançant l'observació dels infants: si han adquirit hàbits de recollir el material, si gaudeixen d'anar-hi a un racó, quin temps passa cada infants al racó, quins amics van amb ell al racó, si roden pels diferents racons, etcètera.

Entrevista docent (aula de 3 anys B)

Hola,

En primer lloc, moltes gràcies per la teva col·laboració i participació en la realització d'aquesta entrevista. Sóc Magdalena Martínez Moreno, alumna del 4t curs de Grau d'Educació Infantil de la Universitat de les Illes Balears, i estic duent a terme la realització del meu treball de Fi de Grau. Es tracta d'un estudi/ investigació de caire qualitatiu sobre el paper del docent en la pràctica i vivència dels racons a l'aula d'Infantil.

1. Dades de la persona entrevistada:

Nom: Laura Collado Julià

Edat: 36

Titulació o titulacions: Mestra educació infantil

Anys exercits en la docència: 10

Curs: 3 anys B

Nombre d'alumnes: 27

2. Preguntes específiques sobre la investigació:

a) **Tens l'aula organitzada per racons? Sí. Per què?**

Perquè sóc interina i quan arrib a les escoles ja estan organitzades d'aquesta manera (quasi sempre per racons). He pogut conèixer els espais organitzats per ambients i trob que s'haurien de donar a conèixer als mestres (no per canviar els racons pels ambients, sinó per donar l'oportunitat de reflexionar sobre allò que fem i haver de decidir després, juntament amb les companyes del cicle, quina manera d'educar volem dur a terme).

b) **Quins objectius pretens treballar amb els racons?**

Donades les característiques dels infants i les seves situacions familiars enguany he prioritzat facilitar racons amb espais acollidors en els quals es puguin expressar i sentir acompanyats. D'altra banda, també s'ha ampliat el racó de casa i cuineta, ampliant el nombre de pepes, taules i utensilis per afavorir i modelar (en la mida de lo possible) les relacions.

c) Quin creus que és el teu paper com a docent en els racons?

El que hauria de ser és un, i el que és, un altre. Actualment són dos principalment: de passejadora resolent conflictes (n'hi ha un darrera l'altre) o d'observadora mentre prepar material, vaig al bany a ajudar-los, etc. M'agradaria seure enterra a jugar amb ells, fent de germaneta o posant peces de les construccions, però essent 27 només puc fer això quan ve un suport i una va resolent conflictes i l'altra es dedica a acompanyar i escoltar-los.

d) Com tens programats els racons?

A n' aquesta escola es surt al pati i després es berena. Quan hem acabat tots de berenar ens relaxem una estoneta (els que han acabat esperen als companys). Quan hem acabat de descansar hi ha dues sessions (una amb especialistes -música, anglès, religió/alternativa, i l'altra sense). Una d'elles és per a jugar a racons. Si no hi ha especialista es dediquen les dues sessions a racons. Abans de començar a jugar penja'm al plafó la imatge del racó al qual es pot jugar (si tenim molt de temps juguem a cuineta, plàstica, etc) i si no juguem a coses que no costin tant d'arraconar). S'han anat incorporant nous racons segons els trimestres i, dins cada racó, s'ha anat modificant el material.

e) Planifiques activitats als racons amb diferents graus de dificultat tenint en compte el ritme i el nivell d'aprenentatge del grup-classe?

Sí, per exemple al racó de contes i de trenca-closques.

f) Com supervises la presència del nombre d'infants als racons? Empres algun criteri?

No hi ha mínims ni màxims als racons. No em molesta que hi hagi renou, però si trob que es desbarata qualche racó o que no funciona correctament inicio un altre racó o activitat per cridar l'atenció d'alguns infants i així que no hi vagin tants a un mateix racó. Altres anys he tingut medalles, i nombre màxim d'infants però trob que no sóc ningú per dir quants de nins han d'anar a cada racó. Ells tot sols es distribueixen perfectament, i així poden triar sempre els companys amb qui jugar.

g) Distribueixes el temps durant els racons?

No, tot el temps son lliures de triar on volen jugar. Com ho fas? Com he dit anteriorment, si es desbaraten o el racó deixa de funcionar de forma adequada idò s'obre un altre racó que els cridi l'atenció.

h) Els racons sempre es realitzen a la mateixa hora de la matinada o varia? De què depèn?

(respost a l'apartat "d").

i) Modifiques la teva actitud segons les peculiaritat de cada infant al racó ?

No segons la peculiaritat de cada infant, sinó a partir dels conflictes que puguin sorgir amb determinats infants. El meu paper és d'observadora, i intervenc només per a ajudar a prevenir i resoldre conflictes (facilitar models i eines de comunicació bàsicament).

j) Fas particip als infants en el procés de decisió i creació d'un racó?

Sí, sobretot a principi de curs. Quan començam el curs els infants troben poquet material i, entre tots, anam afegint-ne els nous i pactant-ne les normes. Per què? Tot el que partesqui d'ells mateixos i estigui consensuat entre tots fa que sigui més interessant i es sentin creadors dels processos, cosa que entre d'altres, facilit el compliment de les normes (no vol dir que no s'hagin de seguir recordar sempre seguit!).

k) Com intervens si veus que un infant no visita mai un racó o si sorgeixen conflictes?

Si no visita mai un racó deu ser que no li interessa (o que n'hi ha un altre que li interessa molt més). Idò intent modificar-lo o convidar-lo, mai obligar-lo perquè perdria el sentit del procés d'aprenentatge. Si sorgeixen conflictes... depèn del conflicte... Si plora algú, averiguam per què ho fa, i després parlam d'allò que pot fer per no sentir-se així (enfadat perquè li han llevat una peça, trist perquè li han pegat, frustrat perquè no li deixen una pepa...). Si el conflicte és per incompliment de normes els vaig demanant perquè siguin ells els que se n'adonin d'allò que han fet malament i ho puguin refer.

l) Controles i fas un seguiment sobre si els infants passen per tots els racons o n obstant deixes llibertat per a que vagin allà on vulguin?

Deix total llibertat. Penso que si un infant no va a un racó és perquè no li crida l'atenció, no li fa ganes o, quasi cert i segur, hi ha una cosa que li agrada molt més jugar. De la mateixa manera si un infant vol jugar amb un altre en concret per què hauria jo de separar-los o dir-los on i amb qui han de jugar?

m) Incorpores materials nous progressivament en els racons?

Sí! (generalment cada trimestre) .**Amb quina finalitat?** Motivar-los i cridar-los l'atenció.

n) Si veus que qualche infant no compleix o transgredeix una norma en un racó, com actues?

Si la situació ho permet parlant-ne del tema (que ha passat, si es pot fer, si li agradaria que li fessin a ell...) Empres qualche tipus de càstig? M'agradaria dir que no, però no és així. De vegades, quan ja s'ha repetit la mateixa situació moltes vegades, el que faig és retirar-lo del racó on hi ha hagut el conflicte (pot anar a un altre racó i, si es torna a incomplir, a seure a una cadira).

o) Com introdueixes un racó nou als infants per tal de motivar-los a anar-hi?

En Pelut (mascota de la classe) ens duu una petita mostra del material i en parlam. Què podem fer amb allò?, on ho podríem col·locar?, etc. Un altre cosa que em funciona és que com que tenim un plafó amb fotos de les coses a les quals podem jugar, idè cada dia hi ha coses obertes i tancades (no sempre poden jugar a tot), així que només aquest fet ja els motiva. L'important és tenir molta oferta! (tenim més de 13 racons/jocs i sempre n'hi ha 9 o 10 oberts -depenent del temps de la sessió).

p) Vas renovant o canviant els racons segons les necessitats dels infants?

Vaig canviant els racons segons els interessos dels infants (intent que siguin interessants). Com t'adones compte de la necessitat de dur a terme aquests canvis? Quan els infants deixen d'anar a un racó en concret observo la causa i a més els demano per què no agrada. Després es modifica o es lleva.

q) Anticipes als infants que el temps dels racons ha acabat per tal de recollir el material?

Avisem quan queden 5'. Quan ha passat aquest temps l'ajudant fa sonar una campaneta i tothom sap que ha d'arraconar (començ a cantar una cançoneta al mateix temps que els ajuda -sempre n'hi ha que fan el ronser).

r) Planteges preguntes als infants i organitzes assemblees per posar en com opinions sobre el que han fet, com s'han sentit als racons, conflictes sorgits, etcètera?

Hauria d'esser així, però prioritzo poder jugar més temps a posar en comú allò que ha passat. El que sí que fem és parlar-ne abans de triar els racó als quals podem jugar (abans d'iniciar la sessió). Intentem recordar què va passar a la darrera sessió i parlem de les normes (si va anar bé directament diem a que podem jugar i iniciem el joc). D'aquesta manera intent anticipar i prevenir els possibles conflictes.

s) Com avalues els racons?

No els avaluo per escrit, els avaluo al moment i vaig pensant idees que vaig apuntant a una llista de coses per a fer. Quan es pot es fan les modificacions. **I als infants?** Es van observant durant el trimestre i es realitza un informe al final del mateix.

t) Com t'autoavalues la teva pròpia intervenció com a docent en els racons?

Pens i repenso allò que faig en general, i les coses que funcionen i les que no. M'agrada mirar blocs sobre educació per agafar idees i reflexionar el meu paper (una altra cosa és el que et trobes a l'aula i les circumstàncies). Degut a la meva situació d'interina quasi sempre em toca fer de suport, i aprens moltíssim de les companyes (apliques allò que trobes interessant i oblides allò que no t'agrada).

Entrevista docent (aula de 4 anys A)

Hola,

En primer lloc, moltes gràcies per la teva col·laboració i participació en la realització d'aquesta entrevista. Sóc Magdalena Martínez Moreno, alumna del 4t curs de Grau d'Educació Infantil de la Universitat de les Illes Balears, i estic duent a terme la realització del meu treball de Fi de Grau. Es tracta d'un estudi/ investigació de caire qualitatiu sobre el paper del docent en la pràctica i vivència dels racons a l'aula d'Infantil.

1. Dades de la persona entrevistada:

Nom: Carme

Edat: 33 anys

Titulació o titulacions: Mestra d'Educació Infantil

Anys exercits en la docència: 20 anys

Curs: 4 anys A

Nombre d'alumnes: 24 infants.

2. Preguntes específiques sobre la investigació:

a) Tens l'aula organitzada per racons? Per què?

Sí, perquè és una manera d'aprendre de forma lúdica.

b) Quins objectius pretens treballar amb els racons?

Hàbits, expressió oral, hàbits de convivència i d'autonomia.

c) Quin creus que és el teu paper com a docent en els racons ?

Crear situacions i espais d'aprenentatge.

d) Com tens programats els racons?

Tres sessions a la setmana.

e) Planifiques activitats als racons amb diferents graus de dificultat tenint en compte el ritme i el nivell d'aprenentatge del grup-classe?

Les activitats són les mateixes per tot el grup-classe però cada un/a arriba segons les seves possibilitats i limitacions.

f) Com supervises la presència del nombre d'infants als racons? Empres algun criteri?

Sí, els infants estan distribuïts en grups, cada dia toca n racó diferent de manera rotatòria.

g) Distribueixes el temps durant els racons? Com ho fas?

Els infants estan al mateix racó tota la sessió-

h)Els racons sempre es realitzen a la mateixa hora de la matinada o varia? De què depèn?

Es realitzen sempre a la mateixa hora de la matinada, estan inclosos dintre de l'horari de l'aula com una matèria més.

i) Modifiques la teva actitud segons les peculiaritat de cada infant al racó ? En cas afirmatiu, podries detallar qualque situació en que es vegi reflectit aquest canvi en al teva intervenció.

No.

j) Fas partícip als infants en el procés de decisió i creació d'un racó? Per què?

Sí, perquè de fet hi ha racons que són fixos i d'altres que van canviant segons les motivacions e interessos de ls infants.

k) Com intervens si veus que un infant no visita mai un racó o si sorgeixen conflictes? No s'ha donat el cas de que no passin per un racó, tots passen per tots els racons.

l) Controles i fas un seguiment de què els infants passin per tots els racons o no obstant deixés llibertat per a què vagin allà on vulguin?

m) Incorporas materials nous progressivament en els racons? Amb quina finalitat? Sí, per motivar-los i per a què hagi més variables de dificultats.

n) Si veus que qualque infant no compleix o transgredeix una norma en un racó, com actues? Empres qualque tipus de càstig?

Es tornen a repetir les normes verbalment.

o) Com introdueixes un racó nou als infants per tal de motivar-los a anar-hi?

Els hi explico en què consisteix el racó i els mostro el material.

p) Vas renovant o canviant els racons segons les necessitats dels infants? Com t'adones compte de la necessitat de dur a terme aquests canvis?

Sí, segons l'edat, els projectes, l'època, etcètera.

q) Anticipes als infants que el temps dels racons ha acabat per tal de recollir el material? Com ho fas?

Avis que falta poc per acabar quan han d'arraconar.

r) Planteges preguntes als infants i organitzes assemblees per posar en comú opinions sobre el que han fet, com s'han sentit als racons, conflictes sorgits, etcètera? Només quan han sorgit problemes o conflictes.

s) Com avalues els racons? I als infants ?

Mitjançant l'observació directe i un registre de casos especials.

t) Com t'autoavalues la teva pròpia intervenció com a docent en els racons? Reflexionant sobre el que observat e introduint canvis si fossin necessaris.

Entrevista docent (aula de 4 anys B)

Hola,

En primer lloc, moltes gràcies per la teva col·laboració i participació en la realització d'aquesta entrevista. Sóc Magdalena Martínez Moreno, alumna del 4t curs de Grau d'Educació Infantil de la Universitat de les Illes Balears, i estic duent a terme la realització del meu treball de Fi de Grau. Es tracta d'un estudi/ investigació de caire qualitatiu sobre el paper del docent en la pràctica i vivència dels racons a l'aula d'Infantil.

1. Dades de la persona entrevistada:

Nom: Marga Bauzà Morlà

Edat: 40 anys

Titulació o titulacions: Mestra d'Educació Primària e infantil.

Anys exercits en la docència: 17 anys

Curs: 4 anys B

Nombre d'alumnes: 45 infants.

2. Preguntes específiques sobre la investigació:

a) Tens l'aula organitzada per racons? Per què?

Sí, per tal de què els infants puguin expressar-se mitjançant el joc motriu, simbòlic, etcètera.

b) Quins objectius pretens treballar amb els racons?

Expressió oral, plàstica, emocions, convivència, etcètera.

c) Quin creus que és el teu paper com a docent en els racons ?

Observar, avaluar, induir (poques vegades participar)

d) Com tens programats els racons?

Damunt horari lectiu, cada dia a darrere hora (1 sessió diària).

e) Planifiques activitats als racons amb diferents graus de dificultat tenint en compte el ritme i el nivell d'aprenentatge del grup-classe?

Només en els racons de pintura, construcció i jocs de taula.

f) Com supervises la presència del nombre d'infants als racons? Empres algun criteri?

Segueix el criteri de posar-se un collar amb l' identificació de cada racó.

g) Distribueixes el temps durant els racons? Com ho fas?

No, en tan poc temps considero que no és necessari.

h) Els racons sempre es realitzen a la mateixa hora de la matinada o varia? De què depèn?

Sempre la darrera sessió de matí està dedicada a racons exceptuant el divendres que hi ha l'especialista d'anglès i dimecres que fem psicomotricitat.

i) Modifiques la teva actitud segons les peculiaritat de cada infant al racó ? En cas afirmatiu, podries detallar qualque situació en que es vegi reflectit aquest canvi en la teva intervenció.

Només intervengo en cas de conflicte entre infants i alhora de replegar els ensenyo a arraconar adequadament, cada objecte al seu lloc, sobretot al joc simbòlic que els hi costa molt aturar-se i conscienciar-se que el joc ha acabat.

j) Fas partícip als infants en el procés de decisió i creació d'un racó? Per què?

Sí, per tal que es mostrin els seus interessos, ja que a partir d'aquest fet aprenen molt més.

k) Com intervens si veus que un infant no visita mai un racó o si sorgeixen conflictes?

Intervenir enmig d'un conflicte pens que és essencial per a què aprenguin a conviure amb els altres i a créixer emocionalment. En el meu cas, quasi no es necessari que intervingui perquè els infants sempre solen visitar tots els racons.

l) Controles i fas un seguiment de què els infants passin per tots els racons o no obstant deixés llibertat per a què vagin allà on vulguin?

Sí, mitjançant una graella.

m) Incorpores materials nous progressivament en els racons? Amb quina finalitat? Sí,

sempre s'incorporen materials nous i es lleven materials.

n) Si veus que qualque infant no compleix o transgredeix una norma en un racó, com actues? Empres qualque tipus de càstig? No empro un tipus de càstig específic. Simplement els hi recordo a quin racó els hi toca i els acompanyo.

o) Com introduceixes un racó nou als infants per tal de motivar-los a anar-hi?

L'introduceixo parlant-ne a l'estoreta i mostrant parts dels material a emprar.

p) Vas renovant o canviant els racons segons les necessitats dels infants? Com t'adones compte de la necessitat de dur a terme aquests canvis?

Sí, parlant amb els infants durant converses i observant les seves actituds.

q) Anticipes als infants que el temps dels racons ha acabat per tal de recollir el material?

Com ho fas?

Sí, cal remarcar l'hora d'arribada dels ares i de la monitora del menjador.

r) Plantejes preguntes als infants i organitzes assemblees per posar en comú opinions sobre el que han fet, com s'han sentit als racons, conflictes sorgits, etcètera? Habitualment no.

s) Com avalues els racons? I als infants ?

A partir dels objectius marcats per a cada racó, i als infants per aptituds.

t) Com t'autoavalues la teva pròpia intervenció com a docent en els racons?

Faig un feedback cada 8 sessions.

Entrevista docent (aula de 5 anys A)

Hola,

En primer lloc, moltes gràcies per la teva col·laboració i participació en la realització d'aquesta entrevista. Sóc Magdalena Martínez Moreno, alumna del 4t curs de Grau d'Educació Infantil de la Universitat de les Illes Balears, i estic duent a terme la realització del meu treball de Fi de Grau. Es tracta d'un estudi/ investigació de caire qualitatiu sobre el paper del docent en la pràctica i vivència dels racons a l'aula d'Infantil.

1. Dades de la persona entrevistada:

Nom: Aina

Edat: 33 anys

Titulació o titulacions: Mestra d'Educació Infantil

Anys exercits en la docència: 10 anys

Curs: 5 anys A

Nombre d'alumnes: 25 infants.

2. Preguntes específiques sobre la investigació:

a) Tens l'aula organitzada per racons? Per què?

Sí. Perquè a través dels racons es poden moure millor i poden interaccionar entre ells i el més important, en els racons hi van als racons segons els seus interessos.

b) Quins objectius pretens treballar amb els racons?

Amb els racons fonamental pretén treballar els hàbits i les rutines.

c) Quin creus que és el teu paper com a docent en els racons ?

El meu paper com a docent consisteix en facilitar la interacció positiva entre els infants, i proporcionar els materials adequats.

d) Com tens programats els racons?

Els racons els vaig programar a principi de curs i han variant al llarg del curs segons les demandes i els interessos dels infants. No faig una programació definida sobre els racons.

e) Planifiqués activitats als racons amb diferents graus de dificultat tenint en compte el ritme i el nivell d'aprenentatge del grup-classe?

No.

f) Com supervises la presència del nombre d'infants als racons? Empres algun criteri?

Quan observo que en qualque racó sorgeix qualque conflicte

g) Distribueixes el temps durant els racons? Com ho fas?

No. Els infants i van de manera lliure i estan el temps que ells volen. Els infants s'autoregulen. No obstant, en cas de que hi hagués molta demanda en un racó, s'emprarien els torns d'estada per estar-hi.

h) Els racons sempre es realitzen a la mateixa hora de la matinada o varia? De què depèn?

Si, sempre es realitzen a darrera hora.

i) Modifiques la teva actitud segons les peculiaritats de cada infant al racó ? En cas afirmatiu, podries detallar qualque situació en que es vegi reflectit aquest canvi en al teva intervenció.

Sí, modifico contínuament la meva actitud segons els infants. El vincle mestra-infant és la base de la relació educativa.

j) Fas partícip als infants en el procés de decisió i creació d'un racó? Per què?

Si. Enguany vam fer la carta als reis tots plegats, i vam comanar el material que consideraven que s'havia d'afegir o millorar. A més, a la nostra aula treballem molt per projectes, de fet aquest any varem submergir-nos en el món de les emocions, i arran d'una assemblea on els i vaig contar el conte del monstre de colors, vam decidir que volíem pintar els monstres amb colors que representaven les emocions. I d'aquí va sorgir el racó de la pintura.

k) Com intervens si veus que un infant no visita mai un racó o si sorgeixen conflictes?

Parlo amb ell/a e intento arribar a la solució del problema o conflicte sorgit.

l) Controles i fas un seguiment de què els infants passin per tots els racons o no obstant deixés llibertat per a què vagin allà on vulguin?

Deix llibertat per a què els infants vagin on vulguin.

m) Incorporas materials nous progressivament en els racons? Amb quina finalitat? Si.

Incorporem i transformem els racons amb produccions fetes pels infants i amb la incorporació de nous materials. La finalitat que pretén es que els espais s'esdevinguin enriquidors i permetin que els infants tinguin vivències significatives.

n) Si veus que qualche infant no compleix o transgredeix una norma en un racó, com actues? Empres qualche tipus de càstig?

Si veig que incompleixen qualche norma o que el seu comportament no és el correcte els faig seure sense jugar per a què es tranquil·litzin o a vegades simplement els recomano a canviar de racó.

o) Com introdueixes un racó nou als infants per tal de motivar-los a anar-hi?

Els explico en què consisteix el racó i entre tots donem idees i proposem el que poder fer.

p) Vas renovant o canviant els racons segons les necessitats dels infants? Com t'adones compte de la necessitat de dur a terme aquests canvis?

Sí, m'adono compte quan observo què hi ha racons que els infants no visiten mai, i en canvi, altres que visiten molt.

q) Anticipes als infants que el temps dels racons ha acabat per tal de recollir el material? Com ho fas?

Si, els anticipo uns 10 minuts aproximadament. Ho dic amb veu alta i utilitzo la cançó de “Arraconar, arreplegar totes les joguetes en el seu lloc”.

r) Planteges preguntes als infants i organitzes assemblees per posar en comú opinions sobre el que han fet, com s'han sentit als racons, conflictes sorgits, etcètera?

No habitualment.

s) Com avalues els racons? I als infants ?

No avaluo els racons de manera sistematitzada.

t) Com t'autoavalues la teva pròpia intervenció com a docent en els racons?

Consider que tinc una motxilla ample de recursos ample i ho vaig aplicant segons les circumstàncies. Prioritzo les relaciones humanes que s'estableixen a l'aula i un clima d'harmonia i seguretat. Reconec que podria estructurar més els materials i les activitats. De cara a cursos vinents ho aniré posant en pràctica de manera paletina

Entrevista docent (aula de 5 anys B)

Hola,

En primer lloc, moltes gràcies per la teva col·laboració i participació en la realització d'aquesta entrevista. Sóc Magdalena Martínez Moreno, alumna del 4t curs de Grau d'Educació Infantil de la Universitat de les Illes Balears, i estic duent a terme la realització del meu treball de Fi de Grau. Es tracta d'un estudi/ investigació de caire qualitatiu sobre el paper del docent en la pràctica i vivència dels racons a l'aula d'Infantil.

1. Dades de la persona entrevistada:

Nom: Elena

Edat: 43 anys

Titulació o titulacions: Mestra d'Educació Infantil

Anys exercits en la docència: 21 anys

Curs: 5 anys B

Nombre d'alumnes: 24 infants.

2. Preguntes específiques sobre la investigació:

a) Tens l'aula organitzada per racons? Per què?

Sí Perquè a través de la racons els infants descobreixen, experimenten amb els materials i es relacionen amb els altres. També aprenen escoltar, compartir i a dialogar.

b) Quins objectius pretens treballar amb els racons?

Desenvolupar l'expressió oral, i fomentar hàbits de convivència amb els altres i d'autonomia i cura personal.

c) Quin creus que és el teu paper com a docent en els racons ?

Sobretot paper d'observadora activa.

d) Com tens programats els racons?

Els racons els duc a terme quan acaben de fer la feina, dos dies a la setmana a darrera hora.

e) Planifiques activitats als racons amb diferents graus de dificultat tenint en compte el ritme i el nivell d'aprenentatge del grup-classe?

Sí, hi ha racons de joc de taula, matemàtiques i de llenguatge.

f) Com supervises la presència del nombre d'infants als racons? Empres algun criteri?

Sí. Aferro el seu nom o foto a un cartell corresponent a cada racó, d'aquesta manera sé quins o quants han anat a cada un dels racons.

g) Distribueixes el temps durant els racons? Com ho fas?

No distribueixo el temps.

h) Els racons sempre es realitzen a la mateixa hora de la matinada o varia? De què depèn?

Sí, sempre es realitzen a darrera hora dos dies a la setmana sempre i quan hagin acabat les feines de les primeres hores.

i) Modifiques la teva actitud segons les peculiaritat de cada infant al racó ? En cas afirmatiu, podries detallar qualque situació en que es vegi reflectit aquest canvi en al teva intervenció.

A vegades, sobretot quan hi ha conflictes en el moment de arraconar el material.

j) Fas partícip als infants en el procés de decisió i creació d'un racó? Per què? Sí, perquè considero que els racons són una metodologia d'aprenentatge que han de ser creats a consciència dels interessos dels infants.

k) Com intervens si veus que un infant no visita mai un racó o si sorgeixen conflictes?

Si observo que no visita un racó, l'acompanyo i li ensenyo i explico com jugar-hi. Si sorgeixen conflictes entre ells faig que parlin entre ells per a què siguin ells mateixos els que arribin a la solució del conflicte.

l) Controles i fas un seguiment de què els infants passin per tots els racons o no obstant deixés llibertat per a què vagin allà on vulguin?

Depèn, normalment deix llibertat per a què vagin al racó que vulguin, i d'altres faig seguiment utilitzant una graella.

m) Incorpores materials nous progressivament en els racons? Amb quina finalitat?

Progressivament no.

n) Si veus que qualque infant no compleix o transgredeix una norma en un racó, com actues? Empres qualque tipus de càstig?

Els aviso per a què siguin conscients de què allò que fan no és el correcte, e intento fer-los reflexionar. Si veig que torna a incomplir les normes, el faig aturar-se i el convido a seure.

o) Com introdueixes un racó nou als infants per tal de motivar-los a anar-hi?

Els explico en què consisteix el racó, però a 5 anys no fa falta.

p) Vas renovant o canviant els racons segons les necessitats dels infants? Com t'adones compte de la necessitat de dur a terme aquests canvis?

Si vaig canviant, sobretot aprofito les festivitats assenyalades com per exemple carnestoltes, on vaig introduir el racó de les disfresses. M'adono compte quan veig que els infants realitzen les mateixes accions en els racons, i observo que van madurant.

q) Anticipes als infants que el temps dels racons ha acabat per tal de recollir el material? Com ho fas?

Sí, dient falten 5 minuts per acabar.

r) Planteges preguntes als infants i organitzes assemblees per posar en comú opinions sobre el que han fet, com s'han sentit als racons, conflictes sorgits, etcètera?

Si veig que en aquell dia es necessita per qualque aspecte important, o sobretot quan han sorgit conflictes.

s) Com avalues els racons? I als infants ?

Ambdues observant principalment.

t) Com t'autoavalues la teva pròpia intervenció com a docent en els racons?

Reflexiono sobre com han esdevingut el moment dels racons i incorporo canvis si són necessaris.

Registre sistemàtic d'observació:

Dades de l'observació :

1. Tipus de tècnica: Notes de camp.
2. Context de l'observació: A les aules de 3, 4, i 5 anys de l'escola pública Sa Graduada (Palma de Mallorca).
3. Subjectes participants : Infants de segon cicle d'Infantil.
4. Nom de l'observadora: Mª Magdalena Martínez Moreno.

Observacions a l'aula de 3 anys A

- Data: 11, 12 i 13 de Maig del 2015
- Durada de la sessió: 40 minuts aproximadament
- Focus d'observació:

1. Intervencions del docent en la resolució de conflictes en els racons:

- Intervé o no?
- Com intervé?
- Fa de mediadora en el conflicte?
- Dona la resposta de la solució del conflicte o deixa que sigui l'infant?
- Fa reflexionar a l'infant sobre la seva conducta/comportament?

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra intervé quan sorgeixen conflictes entre els infants als racons i fa de mediadora.
- Intervé mitjançant el diàleg i els gestos, s'apropa a ells.

2 Actituds i verbalitzacions manifesta el docent envers als infants en el racons:

- Reforç negatiu o positiu
- Encoratjar, motivar
- Donar instruccions o idees
- Falsa autonomia
- Disponibilitat/presència activa
- Interès pels interessos dels infants
- Escolta activa
- Aplicació i compliment de les normes
- Com dur a terme els càstigs?
- Imita les conductes i actuacions dels infants?

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra manifesta actituds de tranquil·litat i seguretat als infants.
- La mestra es mostra receptiva davant els interessos i motivacions dels infants en els racons.
- Si l'infant té dificultats per realitzar qualche activitat en un racó, la mestra li ajuda.
- La mestra dóna llibertat als infants per a què vagin al racó que vulguin.
- La mestra propicia situacions de treball en equip en els racons: “ Si vos ajudeu per construir la torre, acabareu abans, no trobeu?”
- El docent promou la interacció en els infants als racons.

3. Planificació i distribució del temps que fa el docent en els racons:

- Posada en comú d'assemblees a priori/posteriori dels racons
- Flexibilitat horària segons els interessos dels infants.
- Durada d'estada en els racons.

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra es mostra flexible amb la durada dels racons segons els interessos dels infants.
- La mestra dur a terme els racons cinc vegades al setmana.
- La mestra empra els racons com a una metodologia rutinària.

- La mestra no sempre duu a terme els racons a la mateixa hora.
- Abans de començar els racons, s'elegeix a un " encarregat".
- L'encarregat avisa que els racons han acabat mitjançant una campaneta.
- El docent anticipa als infants el temps que falta per a què acabin els racons
- El docent dóna temps per a què els infants puguin recollir.

4. Com té organitzada l'aula per racons el docent:

- Presentació de materials i recollida
- Selecció de racons
- Distribució de les zones de joc
- Control del seguiment d'infants als racons

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra té assignada a cada una de les taules dels infants uns gomets de diferent colors.
- A l'aula, la mestra té penjades unes fotografies " reals" de cada un dels racons amb el seu corresponent gomet a devora.
- Els infants aniran al racó que contengui el mateix color que el gomet de la seva respectiva aula.
- La mestra penja les fotografies dels racons que creu més oportunes per a què juguin.
- Les fotografies que estan penjades seran els racons on podran anar-hi.
- La mestra té una clara distribució dels espais que conformen cada un dels racons.
- Si qualque infant sol·licita la presència d'un altre racó que no surt a la fotografia, la mestra li habilita.
- La mestra està molt atenta a què els infants respectin els materials presents a cada racó i no els mesclin.
- La mestra convida a l'infant a anar a un altre racó sempre i quan replegui el material.
- La mestra deixa llibertat als infants per a què triïn el racó on volen anar
- La mestra afegeix o disminueix el nombre de racons (zones de joc) segons les demandes e interessos dels infants.

Observacions a l'aula de 3 anys B

Dades de l'observació :

- Data: 5, 6 i 7 de Maig del 2015
- Durada de la sessió: 40 minuts aproximadament
- Focus d'observació:

1. Intervencions del docent en la resolució de conflictes en els racons:

- Intervé o no?
- Com intervé?
- Fa de mediadora en el conflicte?
- Dona la resposta de la solució del conflicte o deixa que sigui l'infant?
- Fa reflexionar a l'infant sobre la seva conducta/comportament?

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra intervé i fa de mediadora en els conflictes que es produeixen.
- La mestra inclús fa que un company "neutre" al conflicte fessin de mediador
- La mestra si observa que el conflicte per ells mateixos es difícil de solucionar, dóna resposta a la solució.
- Fa reflexionar a l'infant, fa que s'apropi i s'assegui a devora ella, i li dona temps per quedar-se callat, per pensar, fins que l'infant vulgui parlar .

2. Actituds i verbalitzacions manifesta el docent envers als infants en el racons:

- Reforç negatiu o positiu
- Encoratjar, motivar
- Donar instruccions o idees
- Falsa autonomia
- Disponibilitat/presència activa
- Interès pels interessos dels infants
- Escolta activa

- Aplicació i compliment de les normes
- Com dur a terme els càstigs?
- Imita les conductes i actuacions dels infants?

Dades de la descripció de l'observació:

- Quan l'infant l'hi mostra a la mestra una torre de construcció molta alta que ha fet, ella li dóna la enhorabona: “ Molt bé! Quina torre tan alta que has fet Carles!
- La mestra encoratja als infants.
- La mestra quan observa què l'infant
- La mestra es manté dreta durant el temps dels racons, només es seu en casos excepcionals.
- La mestra escolta als infants quan li demanen ajuda per fer qualche puzzé, o construcció.
- La mestra està atenta per si els infants sol·liciten qualche material que no hi és.
- La mestra quan qualche infant no compleix les normes, les torna a repetir per a tot el grup.
- Quan l'infant té un comportament negatiu als racons, i ho fa continuadament després de molts d'avisos, la mestra el fa seure devora ella.
- La mestra no imita actuacions i conductes dels infants.

3. Planificació i distribució del temps que fa el docent en els racons:

- Posada en comú d'assemblees a priori/posteriori dels racons.
- Flexibilitat horària segons els interessos dels infants.
- Durada d'estada en els racons

Dades de la descripció de l'observació:

- Ni a priori ni a posteriori la mestra dur a terme assemblees.
- En acabar els racons si hi hagut qualche conflicte entre qualche infant greu es posa en comú.
- La mestra deixa que els infants vagin al racó que vulguin sempre què no molestin als altres.

4. Com té organitzada l'aula per racons el docent:

- Presentació de materials i recollida
- Selecció de racons
- Distribució de les zones de joc
- Control del seguiment d'infants als racons

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra no presenta els materials que hi ha als racons ja que els infants ja ho saben.
- Deixa que els infants explorin pel seu compte el material ofert als racons.
- Els espais de joc estan clarament diferenciats a l'aula.
- La mestra no fa un control del nombre d'infants que van als racons, sinó que procura que no hagi molta demanda d'infants en un i en un altre cap.

Observacions a l'aula de 4 anys A

Dades de l'observació :

- Data: 28, 29 i 30 d'Abril 2015
- Durada de la sessió: 40 minuts aproximadament
- Focus d'observació:

1. Intervencions del docent en la resolució de conflictes en els racons:

- Intervé o no?
- Com intervé?
- Fa de mediadora en el conflicte?
- Dona la resposta de la solució del conflicte o deixa que sigui l'infant?
- Fa reflexionar a l'infant sobre la seva conducta/comportament?

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra intervé en el conflicte quan veu que entre els infants implicats no s'arriba un acord mutu, i per tant, actua com a mediadora.
- Deixa que sigui l'infant que doni resposta, però si no ho aconsegueix intervé fent-li preguntes sobre el què ha succeït, és a dir, el fa reflexionar.

2. Actituds i verbalitzacions manifesta el docent envers als infants en el racons:

- Reforç negatiu o positiu
- Encoratjar, motivar
- Donar instruccions o idees
- Falsa autonomia
- Disponibilitat/presència activa
- Interès pels interessos dels infants
- Escolta activa
- Aplicació i compliment de les normes
- Com dur a terme els càstigs?
- Imita les conductes i actuacions dels infants?

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra explica les normes als infants a abans de començar els racons i durant els racons també les recorda.
- La mestra s'apropa als infants i els escolta quan ells li parlen.
- La mestra fa reflexionar als infants sobre el seu comportament, intenta que hagi un “ per què” de perquè es fa, “ ho veus que passa si cors per l'aula”?
- Si veus que qualche infant està molt agitat i els fa descansar.
- La mestra els ajuda, es seu devora ells, els motiva, els encoratja amb allò que estan fent.
- La mestra es manté receptiva a les creacions dels infants als racons.

3. Planificació i distribució del temps que fa el docent en els racons:

- Posada en comú d'assemblees a priori/posteriori dels racons
- Flexibilitat horària segons els interessos dels infants.
- Durada d'estada en els racons

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra no demana de manera generalitzada als infants a posteriori com han els racons però si deixa temps per si qualcú ha de dir qualche cosa.
- La mestra prolonga o acurça la durada dels racons segons com responguin els infants.

4. Com té organitzada l'aula per racons el docent:

- Presentació de materials i recollida
- Selecció de racons
- Distribució de les zones de joc
- Control del seguiment d'infants als racons

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra no fa una presentació dels materials ja existents, només si incorpora de nous.
- La mestra emprava una espècie de “medalla” amb la fotografia de cada racó i a l'atzar els i va donant una a cada infant.
- L'infant només pot anar a la zona de joc (racó) racó que li ha tocat a sa medalla.
- La mestra amb l'ajuda de les medalles fa que tinguin un control sobre el nombre d'infants que estan a cada racó.

Observacions a l'aula de 4 anys B

Dades de l'observació :

- Data: 28, 29 i 30 d'Abril 2015
- Durada de la sessió: 40 minuts aproximadament
- Focus d'observació:

1. Intervencions del docent en la resolució de conflictes en els racons:

- Intervé o no?
- Com intervé?
- Fa de mediatrice en el conflicte?
- Dona la resposta de la solució del conflicte o deixa que sigui l'infant?
- Fa reflexionar a l'infant sobre la seva conducta/comportament?

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra intervé en el conflicte quan veu que entre els infants implicats no s'arriba un acord mutu, i per tant, actua com a mediatrice.
- Deixa que sigui l'infant que doni resposta, però si no ho aconsegueix intervé fent-li preguntes sobre el què ha succeït, és a dir, el fa reflexionar.

2. Actituds i verbalitzacions manifesta el docent envers als infants en el racons:

- Reforç negatiu o positiu
- Encoratjar, motivar
- Donar instruccions o idees
- Falsa autonomia
- Disponibilitat/presencia activa
- Interès pels interessos dels infants
- Escolta activa
- Aplicació i compliment de les normes
- Com dur a terme els càstigs?
- Imita les conductes i actuacions dels infants.

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra explica les normes als infants a abans de començar els racons i durant els racons també les recorda.
- La mestra s'apropa als infants i els escolta quan ells li parlen.
- La mestra fa reflexionar als infants sobre el seu comportament, intenta que hagi un “per què” de perquè es fa, “ho veus que passa si cors per l'aula”?
- Si veus que qualche infant està molt agitat i els fa descansar.
- La mestra els ajuda, es seu devora ells, els motiva, els encoratja amb allò que estan fent.
- La mestra es manté receptiva a les creacions dels infants als racons.
- La mestra si veu que qualche infants està molt agitat el fa descansar.
- A vegades la mestra es comunica amb gestos sense necessita de paraules (amb la mà assenyala on ha de jugar, on va el material,etcètera.)
- “Podem fer mal als cotxes?” “Per què ho fas?”
- “Quin problema tens amb aquest camió?”
- La mestra amb veu alta diu el nom de l'infant que incompleix les normes.
- “Aquest vestit l'hi està petit a la pepa.. no trobes que l'aniria millor un més gran?” “Mem si el trobes...”
- “Cada un ha d'estar al racó que posa a la seva medalla, un altre dia tocarà jugar a un altre racó”.
- “Estic molt contenta!” “M'encanta el que has fet!”

3. Planificació i distribució del temps que fa el docent en els racons:

- Posada en comú d'assemblees a priori/posteriori dels racons
- Flexibilitat horària segons els interessos dels infants.
- Durada d'estada en els racons.

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra no demana de manera generalitzada als infants a posteriori com han els racons però si deixa temps per si qualcú ha de dir qualche cosa.
- La mestra prolonga o acurça la durada dels racons segons com responguin els infants.

4. Com té organitzada l'aula per racons el docent:

- Presentació de materials i recollida
- Selecció de racons
- Distribució de les zones de joc
- Control del seguiment d'infants als racons

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra no fa una presentació dels materials ja existents, només si incorpora de nous.
- La mestra emprava una espècie de "medalla" amb la fotografia de cada racó i a l'atzar els i va donant una a cada infant.
- L'infant només pot anar a la zona de joc (racó) racó que li ha tocat a sa medalla.
- La mestra amb l'ajuda de les medalles fa que tingui un control sobre el nombre d'infants que estan a cada racó.
- Les medalles tenen diferents colors segons el racó.
- La mestra té un diari/ graella on va apuntant a quin racó ha anat aquell dia.
- El material en el racó de les construccions és molt divers, per tant, la mestra va variant-lo molt per a què els infants juguin amb tots.
- "Lo que han començat ho han d'acabar",
- A principi de curs es van seleccionar els racons de lectoescriptura, cuina i construccions per treballar actituds, comportament, maneres d'actuar amb els altres, els infants són lliures per anar-hi.
- "Cada un sap el racó on ha anat i el que ha d'arraconar?"
- " La cuineta ha quedat molt desorganitzada".
- " No u fas bé Llúcia."

Observacions a l'aula de 5 anys A: AINA

Dades de l'observació :

- Data: 20, 21, 22 d'Abril del 2015
- Durada de la sessió: 40 minuts aproximadament
- Focus d'observació:

1. Intervencions del docent en la resolució de conflictes en els racons:

- Intervé o no?
- Com intervé?
- Fa de mediadora en el conflicte?
- Dona la resposta de la solució del conflicte o deixa que sigui l'infant?
- Fa reflexionar a l'infant sobre la seva conducta/comportament.

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra intervé i es manté atenta durant la pràctica dels racons.
- La mestra intervé directament i activament, i s'apropa a ells i els diu: “ què ha passat?”, “com es pot solucionar?”
- En cas de que sigui “necessari” si fa de mediadora en el conflictes.
- No sol donar resposta a la solució del conflicte, deixa als infants que siguin ells que ho fessin.
- Si fa reflexionar als infants sobre el seu comportament, per a què pensin quin ha estat el motiu del conflicte, etcètera.

2. Actituds i verbalitzacions manifesta el docent envers als infants en el racons:

- Reforç negatiu o positiu
- Encoratjar, motivar
- Donar instruccions o idees
- Falsa autonomia
- Disponibilitat/presència activa
- Interès pels interessos dels infants

- Escolta activa
- Aplicació i compliment de les normes
- Com dur a terme els càstigs?
- Imita les conductes i actuacions dels infants?

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra quan veu que hi ha conflictes en els racons, els diu “ no tornarem a fer racons eh!”.
- La mestra està present i disponible durant els racons a l'aula.
- La mestra es mostra atenta pels interessos dels infants quan els demanen ajuda per fer collarets per exemple.
- La mestra escolta als infants.
- La mestra repeteix les normes constantment a complir a cada racó, i si no es compleixen les normes , atura l'activitat lúdica dels infants.
- Si un infant incompleix les normes insistentment, el deixa sense jugar més al racó i el fa seure.
- La mestra imita les conductes i actuacions dels infants per a què siguin conscients de com estan actuant.
- La mestra dóna instruccions e idees als infants sobre què poden fer i els dóna altres alternatives possibles sobre altres activitats que poden fer als racons.
- La mestra els encoratja i els motiva en les seves accions als racons.

3. Planificació i distribució del temps que fa el docent en els racons:

- Posada en comú d'assemblees a priori/posteriori dels racons.
- Flexibilitat horària segons els interessos dels infants.
- Durada d'estada en els racons

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra no duu a terme assemblees de posada en comú sobre els racons.
- La mestra deixa llibertat als infants per a què vagin al racó que vulguin i estiguin el temps que necessitin.

4. Com té organitzada l'aula per racons el docent:

- Presentació de materials i recollida
- Selecció de racons
- Distribució de les zones de joc
- Control del seguiment d'infants als racons

Dades de la descripció de l'observació:

- No té un control sobre el seguiment d'infants als racons.
- Les zones de joc a l'aula estan clarament diferenciades, cada infant sap a on ha de jugar a cada racó.
- La mestra no fa una selecció dels racons a oferir al infants, sinó que deixa a disposició tots per a que els infants escullin.
- La mestra no fa una presentació dels materials dels racons,
- La mestra sempre dóna la mateixa consigna a l'hora de recollir el material: “ A raonar, a replegar... totes les joguets en el seu lloc”.

Observacions a l'aula de 5 anys B: ELENA

Dades de l'observació :

- Data: 21,22,23 de Maig del 2015
- Durada de la sessió: 40 minuts aproximadament
- Focus d'observació:

1. Intervencions del docent en la resolució de conflictes en els racons:

- Intervé o no?
- Com intervé?
- Fa de medidora en el conflicte?
- Dona la resposta de la solució del conflicte o deixa que sigui l'infant?
- Fa reflexionar a l'infant sobre la seva conducta/comportament?

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra en la la resolució de conflictes s'acosta on hi ha el conflicte,
- Els hi demana quina és el motiu de discussió e intenta que parlin entre ells per arriba a un possible acord o enteniment.
- Si veu que qualche infant no visita un racó l'acompanya i li va entendre com jugar.

2. Actituds i verbalitzacions manifesta el docent envers als infants en el racons:

- Reforç negatiu o positiu
- Encoratjar, motivar
- Donar instruccions o idees
- Falsa autonomia
- Disponibilitat/presència activa
- Interès pels interessos dels infants
- Escolta activa
- Aplicació i compliment de les normes
- Com dur a terme els càstigs?
- Imita les conductes i actuacions dels infants?

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra es manté atenta a les produccions i creacions dels infants en els racons.
- Quan veu que l'infant l' avisa i el fa recapacitar, i si ho torna a repetir el fa seure una estona.
- N' Elena modifica la seva actitud davant cada infants sobretot quan sorgeixen conflictes o al moment d'arraconar.
- La mestra diu: “ Qui vol anar al racó amb n'Ones?
- No es pot anar a un altre racó sense haver replegat abans.

3. Planificació i distribució del temps que fa el docent en els racons:

- Posada en comú d'assemblees a priori/posteriori dels racons
- Flexibilitat horària segons els interessos dels infants.
- Durada d'estada en els racons.

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra no fa assemblees a priori/Posteriori dels racons.
- La mestra es mostra flexible amb el temps segons els interessos dels infants i la durada d'estada.

4. Com té organitzada l'aula per racons el docent:

- Presentació de materials i recollida
- Selecció de racons
- Distribució de les zones de joc
- Control del seguiment d'infants als racons

Dades de la descripció de l'observació:

- La mestra fa un control i seguiment del nombre d'infants als racons de
- A cada racó posa el numero màxim d'infants que poden estar a un racó i ho a través d'una graella.
- La mestra té assignada a cada una de les taules de l'aula un numero: 1,2,3,4.
- Penja les fotografies de cada racó i al seu costat posa un numero.
- Fotografies dels racons a l'aula e intervencions de les mestres

- Fotografies dels racons a l'aula e intervencions de les mestres

Aula 3 anys A

Dos infants tenen un conflicte amb les lletres. La mestra intervé: Quin conflicte hi ha? Els hi deixa temps per a què pensin.

Aula 3 anys B

La mestra assenyala fotografia dels racons als infants.

La mestra fa reflexionar a l'infant sobre el seu comportament.

“Aquests són els racons on podem anar-hi”

La mestra dona "pistes" a l'infant amb la combinació de les peces.

La mestra supervisa i controla el material

Aula 4 anys A

Cada racó i el material estan distribuïts pel seu numero corresponent.

Aula 4 anys B

La mestra es fa partícip de l'activitat dels infants al racó.

La mestra explica a l'infant què pot fer amb un cotxet. L'hi dona idees

Es l'hora de arraconar i la mestra recull les medalles dels infants

Aula 5 anys A

La mestra ajuda als infants als infants a fer collarets als racó.

Muntem un racó: el de la pinyata. La coloretjem i la decorem als nostre gust.

La mestra enconratja als infants a estirar de la pinyata..

Treballem molt amb les emocions, així que muntem el nostre racó...pintem el monstre de colors!

La mestra els convida a què fessin las expressions de la cara del monstre. Es mostra atenta i sorpresa per la imaginació i creativitat dels infants.

El racó de cosir amb llana amb palanganes de porexpan

La mestra els ajuda, i manté una actitud cooperativa donant seguretat i confiança als infants en les seves produccions. I sobretot gaudeix amb ells de l'experiència.

La mestra supervisa que el material estigui ben col·locat.